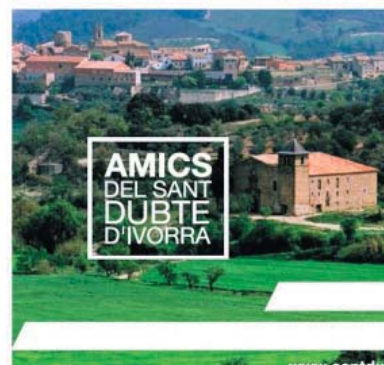

Llobregós

Informatiu

NÚM 42 - AGOST - SETEMBRE - 2010

De tot i més

3 Editorial - 5 Noticiari - 12 ... de la Vall - 19 Pedagogia - 20 Comprimits de salut - 23 La collita 2010 - 28 Patrimoni - 30 Mil·lenari del Sant Dubte - 35 A Barcelona el 10-J - 37 Agenda - 38 El ventilador - 40 Opinions - 42 No em feu cas - 44 Negre sobre blanc - 46 Música recomanada - 47 Passatemps - 49 La nostra cuina - 49 Esports - 54 Foto record

EDITA:

Associació del Patrimoni Artístic
i Cultural de Torà
c/ Convent, s/n
25750 TORÀ - Tel. 649 352 877
correu-e: info@llobregos.info

Subscripcions i publicitat:

Rosa M. Santamaria 973 473 253

CONSELL DE REDACCIÓ:

Antònia Balagué, Ramon Fitó, Maria Garganté,
Ferran Miquel, Maria Morros, Josep Verdés,
Daniel Vidal, Noèlia Viles
Coordina: Fermí Manteca

COL-LABORADORS HABITUALS

Roger Besora, Albert Brau, Anna Cantacorps, Agustí
Cinca, Gemma Martínez, Montse Miquel, Montse
Oliva, Sílvia Porta, Montse Torné, Montse Vives

COL-LABOREN EN AQUEST NÚMERO

M. Antònia Casas, Laia Freixas, Núria de Miquel,
Sílvia Peribáñez, Marta Santaulària, Dolors Simon,
Josep Ll. Turuguet, Jordi Vilaseca

Disseny i maquetació: Fermí Manteca

Correcció lingüística: Marta Bagà i Dani Vidal

Subscripció anual: 13,00 Euros

A l'estranger: consultar preus

Número solt: 2,50 Euros

Dipòsit legal: L -798-2003

Impressió: Impremta Barnola (Guissona)

Tiratge: 700 exemplars

Aquest número està imprès en paper
ecològic, elaborat sense clor

ACPC Membre de l'Associació Catalana
de la Premsa Comarcal

LLOBREGÓS INFORMATIU no és fa responsable ni
subscriu necessàriament les opinions expressades
pels autors dels articles publicats.

www.llobregos.info

Editorial

Novament la nostra/vostra revista és al carrer. En ple estiu, comença el vuitè any de la seva existència, essent el portaveu de les moltes activitats que es desenvolupen aquí i allà, per tota la Vall del Llobregós. L'exemplar que teniu a les mans és, com sempre, fruit de l'esforç d'una colla de voluntaris i voluntàries que destinen desinteressadament el seu temps lliure (o el temps moltes vegades robat al descans) a fer aquest servei als pobles de la nostra Vall, un servei a la comunicació, a la cohesió social, a la divulgació del nostre patrimoni, a la reflexió sobre temes ben nostres i en general a la cultura en el sentit més ample de la paraula.

Trobareu que el disseny ha variat una mica, per fer més atractives les seves pàgines i mostrar així la vitalitat que transpuen els nostres pobles.

Trobareu una reflexió sobre el sentit de les nostres Festes Majors, un moment important en la vida de les comunitats. També el fruit del treball del camp, amb informació i reflexió sobre les collites d'enguany. Les activitats del mil·lenari del Sant Dubte d'Ivorra, que ha traspassat fronteres i ens ha fet una mica més internacionals. Les reflexions i vivències de la gran manifestació a Barcelona el dia 10 de juliol, que amb el temps potser veurem que ha significat una fita en la història del nostre país.

En fi, una vitalitat que desitgem que continuï creixent i dotant a la nostra Vall del Llobregós d'aquells elements que fan que una comunitat no sigui simplement un viure al costat dels altres, sinó una convivència entrelaçada de coneixement mutu, de cooperació i de solidaritat entre els diferents pobles que la componen.

Bon estiu a tots!

Portada: En la Vall del Llobregós, els sembrats de cereals, com aquest blat daurat i a punt de segar, representen el sustent i la forma de vida tradicionals

AMB EL SUPORT DE

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

PUBLICITAT

973 473 253

CAN
PEP
BAR - RESTAURANT

"La casa del pa i la coca"

CTRA. DE PONTS S/N - 08281
CASTELLFOLLIT DE RIUBREGÓS
(BCN) TELÈFON 93.8693038

Enriqueta
peruqueria unisex
perfumeria

C/ Vall, 2 - Tel. 973 47 31 57 -TORÀ (Lleida)

**FLECA
PASTISSERIA**

PERETÓ

Major, 2
Tel. 973 476 018
SANAÛJA

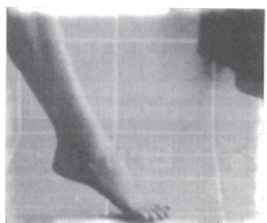
Ctra. de Lleida, 1
Tel. 973 460 458
PONTS

QUEVIURES
«LA FACINA»

M. ROSA TARRUELLA
C/ VALL, 4
TEL. 973 473 006
TORÀ (LLEIDA)

JOSEP ALARCON BERNAL

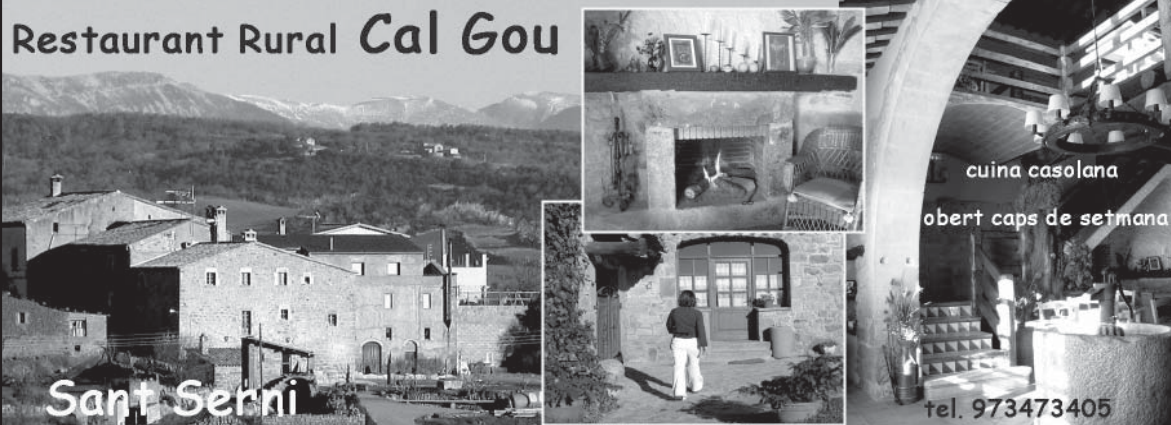
FONTANERIA, CALEFACCIÓ
I AIRE CONDICIONAT

EL CONFORT
La calefacció de terra amb aigua, irradia el calor d'una forma natural, de baix a dalt, raó per la qual es considera com la «calefacció ideal», permetent un màxim confort i benestar.

C/ Eras, 15 • Tel. 973 47 32 67 • 25750 TORÀ

Restaurant Rural Cal Gou

cuina casolana
obert caps de setmana

Sant Serni

tel. 973473405

Vicfred millora els accessos a la bàscula

Durant els propers mesos es duran a terme millores a la bàscula municipal que es va construir l'any passat i que des d'aleshores està en funcionament. Les millores venen a conseqüència del problema d'accessibilitat que hi va haver l'hivern passat a causa del fang ja que els accessos no eren pavimentats i les nombroses pluges i la neu feien impracticable qualsevol maniobra amb vehicles de gran tonatge.

L'obra ha estat adjudicada a l'empresa Ribalta i Fills, d'Oliana i estarà finançada pel departament d'Agricultura, Alimentació i Acció Rural que ha concedit una subvenció d'uns 34.000 euros. Les millores consistiran en la pavimentació de tot el perímetre al voltant de la bàscula i així facilitar les maniobres per accedir-hi. *Josep Verdés*

Les Piores de Castellfollit

Cada primer diumenge de maig, seguint la tradició, a Castellfollit s'esdevé el canvi de les piores o majorales que tenen cura de les esglésies de la Verge del Roser i de Sta. Maria del Priorat. Enguany, la Josefina Vilamú i la M. Antònia Rossell han volgut acabar el seu prioratge amb una gran sorpresa que els ha significat moltes hores de treball: unes puntes fetes a ganxet que segueixen el mateix model que unes altres més antigues que ja eren a l'església. Hi han esmerçat moltes hores en les llargues tardes d'hivern però han estat molt satisfetes ja que el resultat ha estat excel·lent.

Les puntes de ganxet estan col·locades a l'altar major, a la base de la Verge del Roser i a la dels patrons del poble, com també al sagrari. La Josefina i la M. Antònia han rebut el reconeixement de tothom.

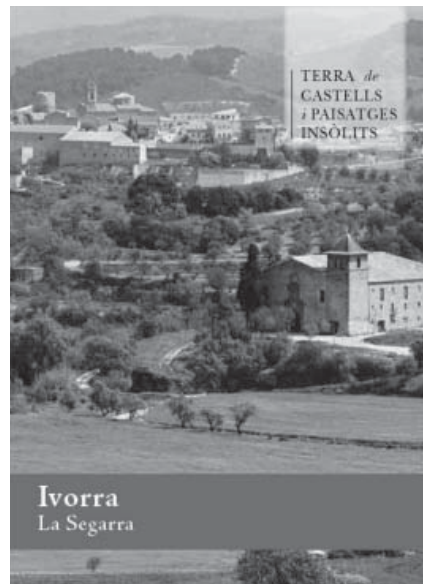
Hem d'agrair sincerament el servei a la comunitat que des de fa molts anys han fet moltes dones de Castellfollit. *Maria Morros*

Guia turística d'Ivorra

L'Ajuntament d'Ivorra, amb la col·laboració del Consell Comarcal de la Segarra, ha editat una Guia Turística d'aquesta població del Llobregós, dins la col·lecció "Terra de castells i paisatges insòlits".

El desplegable presenta la situació d'Ivorra, un plànol de terme municipal, la seva història, el mil·lenari del Sant Dubte, així com les coses més importants per visitar, la descripció del paisatge, rutes diverses i festes i celebracions.

El fulletó, editat a tot color, mostra una vintena de fotografies i les adreces i telèfons més importants per visitar també la comarca. *Fermí Manteca*

Curs d'informàtica, també a Ivorra

Un rècord han batut a Ivorra en quant als cursos d'informàtica, el nombre de portàtils utilitzats. Quatre dones van utilitzar el seu portàtil per seguir el curs dels dimarts i dijous a les 6 de la tarda, que complementaven de meravella els cedits pel Consell Comarcal i l'Ajuntament del poble.

Arribar a Ivorra per la carretereta de Vicfret ja era un al·licient per a la vista. En efecte, a la primavera es gaudeix d'un bon paisatge de la Segarra des d'aquí.

A les dones del curs, perquè no hi ha cap d'home (què en deuen estar fent, ells?), les definiré com a rialleres, es veu que es coneixen de sempre, o quasi. I déu n'hi do les rialles que surten de la sala, ben aprofitada per cert, ja que sembla que s'aprofita per a tot: teatre, cinema, conferències, balls, cursos, tennis de taula i ves a saber què més.

Dolors, Maria Camí, Fina, Maria, M. Dolors, Josefina, Flora, M. Àngels i alguna que em dec haver

deixat o l'acabo de canviar el nom són la resta de dones assistents al curs que va anar molt bé i fins i tot força divertit.

Agraïments i menció especial al Jordi, que ha muntat tota la xarxa i està sempre disponible per qualsevol incidència. *Josep Ll. Turuguet*

Primers auxilis a Castellfollit

El passat 20 de març el Local Social de Castellfollit va acollir una xerrada sobre la reanimació cardiopulmonar organitzada per l'Ajuntament. La doctora M. Alba Vilà Vilamú, filla del poble, s'encarregà de fer-nos

saber en què consisteix la seva feina com a metgessa del SEM (Sistema d'Emergències Mèdiques) a les Borges Blanques.

Va descriure pas a pas la correcta realització del conegut 'boca a boca', i el treball solidari i de perfecta compenetració dels membres d'una ambulància, on cada pas conforma una cadena que no ha de trencar-se.

El que ens va transmetre la doctora Vilà és que els primers auxilis (avisar per a demanar ajuda, assegurar-se que ningú està en perill i la valoració d'un possible afectat per a realitzar-li la reanimació cardíaca) són molt importants i, en molts casos, decisius.

En resum: a tots els assistents ens va quedar molt clar que en un accident, encara que no siguem professionals, saber fer bé un massatge cardiopulmonar, pot salvar vides. *Laia Freixas*

Dusfort

RESTAURANT

CARNS A LA BRASA - MENÚ DIARI - ESMORZARS

HORARIS

De dilluns a dijous de 8 a 5 de la tarda
Divendres i dissabtes de 8 a 12 de la nit
Diumenges i festius de 9 a 12 de la nit

Ctra. 1412, (Calaf-Ponts) - 08281 CALONGE DE SEGARRA
Tel. 636.60.79.13 e-mail: restaurantdusfort@gmail.com

Castellfollit: caminada de l'Anoia

El passat dia 9 de maig es va dur a terme l'XI edició de la Caminada Popular de l'Anoia al municipi de Castellfollit de Riubregós. Aquesta activitat esportiva és organitzada, any rere any, per la Secció de Muntanya del Grup de Lleure "La Clau".

La participació va ser de 450 persones, superant les d'anteriors edicions.

L'itinerari, d'uns 16 quilòmetres, era circular i transcorria íntegrament pel municipi de Castellfollit, passant per indrets de gran bellesa com la Font Nova, la Font de l'Auró, l'Ermida de Marçà, Cascats, el Clot del Morera, la Torre del Raval, o el Castell de Castellfollit. *Marta Santaulària*

Festa Major de Prades

Com ja es habitual des d'uns anys ençà, el tercer diumenge de juliol Prades de la Molsosa celebra la Festa Major. El poble va triar aquest dia de juliol per la proximitat a la data en què l'Església celebra la festa dels patrons de Prades sant Abdó i Sant Senen, dos sants del segle III proclamats màrtirs arran de la seva mort violenta practicada pels colonitzadors romans. Durant l'Edat Mitjana les seves restes foren traslladades al petit poble d'Arles, a la Catalunya Nord, on encara avui reposen. D'aquí la seva influència en molts pobles de les nostres contrades que els adoptaren com a patrons de la pagesia. A la missa, els pradencs, vam recitar els goigs dels nostres sants. No es van cantar ja que no es conserva la música tot i que es va posar de manifest la voluntat de buscar-la de cara a l'any vinent.

La festa es va completar amb un sopar a la plaça de la vila amb projecció de fotos antigues del poble i el tradicional ball del diumenge a la tarda. *Ferran Miquel*

Curset de natació a Torà

Els nens i nenes de Torà van acabar el primer torn dels cursets de natació el passat 16 de juliol. En representació de l'Ajuntament van fer entrega dels diplomes acreditatius del nivell adquirit i d'un petit obsequi, els regidors Celi Vila i Ramon Vila. Aquest any, com l'any, passat els monitors van ser el Gerard Castellana i l'Anna Cisquella.

El temps va acompanyar tots els dies, per tant els alumnes van poder gaudir del sol i de l'aigua cada tarda, aprenent a aguantar-se i a perdre la por els més petits i a perfeccionar la tècnica els més grans.

Esperem que el segon torn, que s'inicia el 19 de juliol també sigui tan bo com el primer i que puguin seguir fent cursets l'any que ve. És una activitat esportiva, recreativa i molt bona en aquesta època de l'any en què la calor es fa sentir de valent. *Silvia Peribàñez*

Poesia i patrimoni cultural s'uneixen a Massoteres

Amb el títol "7 veus, 7 indrets", el local social de Massoteres va ser l'escenari d'un recital de poemes d'autors de la Segarra a càrrec de gent gran de la comarca, el dissabte 12 de juny. Inicialment estava previst un itinerari per set monuments del poble i la lectura d'un poema davant de cada indret, però la pluja ho va impedir i l'acte es va haver de traslladar al local social. Allà, la historiadora Carme Diví va presentar les imatges de set monuments del poble, que es van alternar amb la lectura de set poemes de Manuel de Pedrolo, Jordi Gabarró, Jordi Pàmias, Rosa Fabregat, Ester Brescó, Isabel Valverde i Joan Margarit.

La lectura va anar a càrrec de set persones de diferents pobles de la Segarra, entre les quals va participar de manera destacada el veí de Massoteres Toni Gràcia.

Cal remarcar l'èxit d'assistència a l'acte, un centenar de persones, i la bona organització per part de l'Ajuntament de Massoteres i el Consell Consultiu de

la Gent Gran de la Segarra.

La iniciativa s'emmarcava dins de les activitats culturals prèvies al lliurament del premi literari 7 lletres, que el convoquen el Centre Municipal de Cultura de Cervera, el Consell Comarcal de la Segarra i la Fundació Pedrolo per homenatjar l'escriptor Manuel de Pedrolo, natural de l'Aranyó. *Dani Vidal*

Activitats a Castellfollit de Riubregós

Aquests darrers mesos a Castellfollit s'han fet dos cursos adreçats a les dones que han tingut una molt bona acceptació.

El primer, des del novembre passat fins a finals d'abril, ha estat un curs de patchwork on les participants han pogut demostrar la seva creativitat amb retalls de roba.

I el segon, des de l'abril fins a finals de maig, ha estat un taller de flors seques que també els ha donat peu a fer diferents creacions amb molta imaginació.

Si en voleu veure una mostra de tots aquests treballs els podreu trobar exposats a l'Ajuntament durant els dies de la festa major complementant una exposició de fotos que pretén ser un petit homenatge a les dones i que té per títol "Àvies, mares, filles, nètes: les dones de la nostra vida." (*informa Ajuntament*)

JAUME CULELL GRAU
PINTURA I DECORACIÓ

Tel. 973 473 573 Mòbil 658 89 16 43
TORÀ (Lleida)

Llobregós
informatiu

Reunió informativa sobre residus orgànics a la Molsosa

El passat dia 2 de juliol va tenir lloc al local social de la Molsosa una reunió informativa sobre la FORM (Fracció Orgànica de Residus Municipals). Els responsables del Consorci del Solsonès i Cardona per al Medi Ambient varen informar de la creació d'aquest organisme, format per l'Ajuntament de Cardona i el Consell Comarcal del Solsonès, amb l'objectiu d'aconseguir un volum de població adequat per tal d'optimitzar els recursos que es posaran a disposició de la gestió i recollida de residus orgànics.

El fet és que les lleis mediambientals obliguen tots els municipis de Catalunya a realitzar durant aquest any la recollida selectiva dels residus domèstics. Els municipis que no ho facin hauran de pagar fins a 20 euros més per tona a l'entrada de residus al dipòsit controlat. Això significa que a més de les raons legals hi ha les econòmiques que impulsen a implantar aquesta pràctica, a part de la consciència mediambiental que cada Ajuntament tingui. A la Molsosa, cal dir que la iniciativa va tenir molt bona acceptació tant per l'assistència a la reunió com per

l'interès que hom va demostrar. A partir d'ara els contenidors verds ja no admetran matèria orgànica sinó que caldrà dipositar-la en els nous contenidors de compostatge que es varen entregar als veïns.

Ferran Miquel

Sanaüja, seleccionada pel programa "Viure al poble"

El departament de Governació de la Generalitat de Catalunya ha seleccionat 28 projectes –se n'havien presentat un total de 70– dins la segona edició del programa "Viure al poble", adreçat a reactivar l'economia i evitar el despoblament dels municipis més petits, amb menys de 2.000 habitants, que requereixen una atenció especial i hagin presentat projectes per afavorir la instal·lació de nova activitat econòmica i iniciatives emprenedores que permetin la seva dinamització i desenvolupament.

En aquesta edició se subvencionaran set projectes a Girona, sis a la Catalunya Central, quatre al Camp de Tarragona, quatre a Lleida, tres a l'Alt Pirineu, dos a les Terres de l'Ebre i dos a Barcelona. Els municipis rebran un ajut global de 13,5 milions d'euros per revitalitzar el patrimoni cultural i natural i potenciar les infraestructures turístiques i econòmiques

Els municipis seleccionats realitzaran una despesa mínima de 600.000 euros i màxima de 1.300.000 euros, ja que el cofinançament màxim és del 55% de la despesa subvencionable. D'aquesta manera, els mu-

nicipis s'han de fer càrrec com a mínim de finançar el 45% del cost de l'actuació.

Els quatre projectes lleidatans han estat els de Foradada (Noguera), Vallbona de les Monges (Urgell), Ivars d'Urgell (Pla d'Urgell) i Sanaüja (Segarra).

Sanaüja rebrà una quantitat de 363.000 euros per al projecte "Volem agradar-tel!". Un dels punts forts del projecte sanaüjenc serà la recuperació de la capella de Santa Magdalena com a espai museístic per albergar la valuosa col·lecció d'esteles funeràries discoïdals del cementiri. *Maria Garganté*

Ctra. de Calaf, nau 2
25750 - TORÀ (Lleida)

Tel. 973 473 590
Fax 973 473 807

AUTOCARS

Prats Serrat

Ramon Prats Serrat

TRANSPORT ESCOLAR
SERVEIS NACIONALS I INTERNACIONALS
GRUPS PARTICULARS

Ctra. de Calaf, nau 2
25750 - TORÀ (Lleida)

Tel. 973 473 590
Fax 973 473 807

Hostal de Pinós

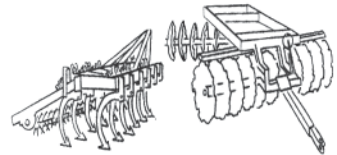
973 473 062

*Plaça del Santuari, sn
25287 Pinós*

MATERIALS PER A LA CONSTRUCCIÓ
BANY I COMPLEMENTS

JORDI VILAR, S.L.

Ctra. Manresa, km. 50 - 25280 SOLSONA
Tel. 973 47 2077 - Fax 973 48 2373

Tallers Porta
MAQUINÀRIA AGRÍCOLA

Josep Porta Gené
Avda. de Solsona, 22 - Tel. (973) 47 31 00
25750 TORÀ - LLEIDA

mobles
PEREZ

IL·LUMINACIÓ - DECORACIÓ - INTERIORISME

Plaça Barcelona'92, núm.3 • C/. Isidre Vilarió, 14 - **08280 CALAF** (BCN) • Tel./Fax 93 868 04 28

TRANSPORTS I CEREALS
COMERCIAL ARDEVOLANA, S.L.

Casa Fretxes
25287 Ardevol de Pinós (Lleida)

Tel.: 973 47 35 34
Fax: 973 47 30 14
Mòbil: 687 50 37 30

LEONI
LEONI Furas S.L.

Cables and power cords manufacturer

Avda. 23 de Gener, 1
Tel. 34.973.47.30.04-Fax: 34.973.47.33.49
e-mail: furas@furas.com - http://www.furas.com
25750 Torà (Lleida) - Spain

el **QUIOSC**
del passeig

Passeig Santa Calamanda, 15
Tel. i Fax 93 868 02 76
08280 CALAF

Nova guarderia a Torà

Segons que han informat els mitjans de comunicació, Torà ha inaugurat una nova guarderia municipal i la remodelació del col·legi Sant Gil. A l'acte assistiren el conseller de Governació, Jordi Ausàs i el president del Consell Comarcal de la Segarra, Xavier Casoliva, a més dels directors territorials dels departaments de Governació i Educació a Lleida, Tomàs Pujol i Antonio López, respectivament.

La nova guarderia El Jardí, que començarà a funcionar el proper curs, està formada per tres grans aules i altres equipaments i pati amb capacitat per a 41 alumnes de 0 a 3 anys. La inversió realitzada ha estat de 450.000 euros, finançada en un 92% per la Generalitat. *Redacció*

FOTO WEB DE L'AJUNTAMENT

Casal d'estiu a Massoteres

Del 25 de juny al 13 d'agost els nens i les nenes del Casal d'estiu de Massoteres es van endinsar al món del circ tot fent tallers, gimcanes i jocs. Els objectius d'aquesta nova edició del Casal van ser: gaudir de l'estiu; fomentar l'atenció, l'interès i la participació en les activitats; compartir bons moments; potenciar el respecte i l'estima vers els altres, i esperar el torn de paraula.

A més les monitores van treballar l'aprenentatge servei, que és un projecte educatiu amb utilitat social.

Com a cloenda del Casal van realitzar un petit circ on tothom estava convidat per gaudir dels treballs que els nens i nenes van realitzar al llarg d'aquests dies. *Núria de Miquel*

Ivorra: sortida al Montsec

Com en els darrers anys, als voltants del mes de maig, l'Associació per a la Promoció de les Dones d'Ivorra va organitzar una excursió. Enguany, vam decidir conèixer la comarca del Montsec.

A Àger vam visitar el Centre d'Observació de l'Univers del Montsec. Va ser una visita molt instructiva i amena. Amb una durada de dues hores, va constar de tres parts: el parc de telescopis, espai dedicat a l'observació del firmament, tant de dia com de nit; l'exposició permanent, que engloba diversos àmbits, com l'astronomia, la geologia, la fauna i la flora del Montsec, i l'ull del Montsec, que és un planetari amb capacitat per a 70 persones on es va projectar un documental que ens va fer més fàcil entendre la meravella de l'univers. A la tarda ens vam endinsar al casc antic d'Àger i per acabar vam visitar el monestir de Bellpuig de les Avellanes, amb el seu claustre romànic i l'església. La sortida va tenir molt bona acollida per part de les trenta vuit persones d'Ivorra de totes les edats. Tota una festa per a la convivència i la germanor. *Dolors Simon*

DOLORS ANGLARILL, DE PRADES A CUBA PER FER-HI DE MISSIONERA

Una tarda calorosa de mitjans de juliol, ens trobem a Bertrams per parlar amb la Dolors Anglarill aprofitant les seves curtes "vacances" a Prades. Ella resideix habitualment en un indret molt remot del món si es mira des de la Vall del Llobregós. Al mateix temps és també un indret estimat per molts de nosaltres, cosa que fa que tot el que allà succeeix no ens passi per alt. Estem parlant de Cuba, l'illa més gran de l'arxipèlag caribeny a la que emigraren en busca de fortuna tants avantpassats nostres. En realitat, la Dolors ha viscut 14 anys a la República Dominicana. Ens diu que va marxar d'aquell país amb la nostàlgia de no haver pujat al Pico Duarte d'uns 3.500 m d'altitud. En canvi no va abandonar Bolívia sense estar a la plaça de Potosí, la ciutat situada a 4.000 metres. Després van ser gairebé dos anys a Haití. Finalment, Cuba, el país de la Revolució per excel·lència. El país que durant anys havia estat referent a bona part de l'Amèrica Llatina pels seus ideals de justícia, igualtat, llibertat i progrés.

La Dolors és carmelita vedruna i coneix de prop la realitat de la que parla. Viu el dia a dia de la gent del carrer. Ens parla des de la seva experiència directa i del contacte que té amb la societat de la qual ella també forma part. S'expressa pausadament però amb energia. Busca les paraules precises i passa amb tota facilitat de l'anècdota i els fets quotidians a la reflexió més genèrica, tot i que afirma no entendre res de temes com l'economia.

- Quina situació social i econòmica es viu ara mateix a Cuba?

- Actualment la societat cubana està com aturada. La situació ha empitjorat darrerament. Cada dia costa més trobar certs productes bàsics per menjar. La gent del carrer utilitza sovint el verb "resolver" per referir-se a la necessitat de sortir del pas en els aspectes més elementals de la vida: menjar, vestir, medicaments, treball... No es veu clar com l'Estat podrà mantenir els serveis bàsics a la població, sobretot si faltés l'ajuda de Veneçuela i certs productes, que malgrat el famós bloqueig arriben dels EEUU, com per exemple medicaments.

- La sanitat universal, gratuïta i de qualitat i l'ensenyament havien estat tradicionalment els emblemes de la revolució cubana. Com estan ara aquests serveis?

- Cal reconèixer que hi ha bons professionals en

tots dos àmbits. Quan arribes a Cuba et sorprèn veure la formació de la gent gran i l'absència d'analfabetisme. Veus com la gent llegeix la premsa i s'interessa pels temes polítics, socials i d'actualitat. Un altre tema seria el contingut i la objectivitat dels mitjans, però l'interès es manté viu. Veus una societat formada i culta, cosa ben diferent a altres països de l'entorn. Pel que fa a la sanitat igual, però es percep el temor de la gent en el sentit que intueixen les dificultats que hi haurà per renovar els equipaments mèdics quan els actuals siguin obsolets. Per tant, hi ha com un neguit social que consisteix en que si una persona necessita una determinada intervenció millor fer-la aviat ja que demà potser no es disposarà dels aparells adequats. La mateixa penicil·lina ja no abasta les necessitats actuals de la població i cal racionalitzar-ne l'ús.

- Com reacciona la gent davant d'aquesta realitat?

-Hi ha un pessimisme i un desencís massa estesos. Hi ha una barreja entre falta d'autoestima col·lectiva i un sentiment generalitzat d'impotència per canviar la situació. Fins i tot certa elit social que podria liderar una represa s'ha instal·lat en una queixa permanent que no porta enlloc. Cal tenir en compte que l'any passat es van celebrar amb tot l'esplendor els 50 anys de la Revolució. Això vol dir que la gent que ara té 50 anys no han vist cap altre sistema polític i econòmic que el sorgit de la revolució. Es nota la manca d'iniciativa, la falta de convicció en les possibilitats reals de canviar la situació, sigui política o econòmica, que sovint van juntes. No hi ha empenta perquè l'Estat ha establert un sistema massa rígid de controls i declaracions que ofeguen qualsevol esforç individual. Els mateixos camps de conreu que serien aptes per l'arròs o altres productes de clima càlid, estan erms. La planificació econòmica tan típica del comunisme, a Cuba brilla per la seva absència.

-Des d'aquí es percep una contestació cada dia més forta des de l'interior contra el règim cubà per part d'una societat mínimament organitzada, com ara poden ser les "Damas de Blanco" que cada setmana es manifesten pacíficament. És això real?

-Sí. La mort per vaga de fam ara fa uns mesos d'Orlando Zapata ha significat un abans i un després. L'ONU va fer una forta condemna per la manca de respecte als drets humans a l'illa. Això ha enfortit la contestació interna, la qual a més es comunica amb pseudònims per Internet i no ho poden controlar. Alguns dels sectors socials més adeptes al règim, malgrat estar pressionats, també comencen a dubtar en adonar-se de l'escissió cada vegada més evident que hi ha entre la veritat oficial i la realitat. La mateixa jerarquia catòlica

a vegades tan poc nítida en les seves declaracions ara ha reaccionat de manera contundent. Orlando Zapata no era un intel·lectual sinó un treballador, un paleta, i això ha posat el dit a la nafra del règim. La prova és l'actual alliberament de presos negociat en solitari per la jerarquia eclesial. El govern ho veu com una manera de sortir del pas i li va com l'anell al dit que el Sr. Moratinos se'ls emporti cap a Espanya.

-Com funciona el tàndem Fidel / Raül Castro?

-No ho sé. Fidel ha estat i és un gran líder que amb un discurs idealista i potent mou les masses, però ara és Raül qui té tot el poder i qui té la responsabilitat de decisió. Li toca adaptar la doctrina revolucionària als nous temps. Temps, per altra part, més complicats que quan l'URSS estava sempre apunt per ajudar l'amic caribeny. Hi ha qui afirma que Fidel és ara a la reraguarda per vigilar que la praxis no s'allunyi dels valors revolucionaris i renya severament al seu germà quan això passa.

Acabem la conversa amb la Dolors parlant de Catalunya i de com veu des de la distància els últims esdeveniments viscuts a casa nostra arran de la sentència i posterior manifestació de l'estatut. No pot estar-se d'expressar una certa perplexitat davant les controvèrsies que troba bizantines dels partits catalans. Ella aposta per la unitat i no anar-se'n per les rames quan es tracta de temes essencials per al país.

La Dolors transmet la sensació d'estar al corrent de tot el que passa allà i aquí, aprofundeix en detalls i sembla que amb ella podries parlar hores sense avorrit-te.

Ferran Miquel

LES FESTES MAJORS: UNA TRADICIÓ QUE VE DE LLUNY

Com cada estiu, la canícula diürna i la marinada al capvespre ens porten, juntament amb l'olor del rostoll, el presagi –com d'una bona nova, però també com a signe inequívoc del pas del temps– de què aviat hi tornarem a ser; aviat tornarem a guarnir la plaça i a ballar-hi fins que el cos resisteixi. Haurà arribat la Festa Major.

Les campanes faran el toc de festa, farem el vermut al migdia i trobarem vells coneguts a la plaça; farem balanç de l'any –de vegades comptem els anys no pas a partir de l'1 de gener, sinó de festa major en festa major. Dinar de festa a casa, potser a la tarda partit de futbol, concert o teatre i al vespre cap al ball. Aquest és un ritual que seguiran, més o menys, els pobles del Llobregós durant l'estiu.

Tothom coincidirà a considerar les festes majors com una interrupció necessària de la quotidianitat,

una cerimònia gairebé sagrada i ritual, si bé el nostre comportament relaxat i desinhibit durant la festa sovint té més a veure amb la seva vessant profana.

De fet, potser l'origen de les festes majors l'hauríem de cercar en temps remots, pre-cristians fins i tot, quan els humans agraïen a les divinitats els fruits de la terra, de la mateixa manera que les festes del Roser de maig estarien fortament emparentades amb les "maies" paganes, festes de la primavera i d'un evident culte a la fertilitat –la presència dels "arbres maig" en algunes poblacions n'és un fet ben evident. És per això que la major part de les festes majors tenen lloc a partir de l'última setmana de juliol, quan d'antuvi ja s'havia segat i batut, és a dir, quan ja s'havia fet la feina i el blat "era al sac i ben lligat". Llavors era el moment de celebrar la feina feta –en un parèntesi ben merescut abans de la

sembrar— i també d'agrair-la, sempre en el marc d'una festa dedicada a honorar el sant patró de la població.

El patronatge de la Verge Maria com a titular de moltes parròquies fa que moltes festes majors coincideixin amb la festivitat de l'Assumpció, el 15 d'agost (Ivorra, Talteüll, la Molsosa), o en el seu defecte, el 8 de setembre, festa de les "marededéus trobades" (Sanaüja). Torà la celebra pel seu patró Sant Gil, Castellfollit per Sant Roc, Biosca i Prades per Sants Abdó i Senen, Palouet per Sant Jaume i Lloberola per Sant Miquel. Vicfred és la més tardana, el primer diumenge d'octubre, festa també del Roser, esdevenint la festa major que tanca el cercle, ja gairebé a les portes de la sembra, quan el cicle de la vida i de la natura torna a començar, tot evocant a Dionís, déu del vi, de les festes i el desenfré, que és esquarterat després de la festa i els seus trossos fertilitzaran novament la terra...

Maria Garganté

TORRA
CEREALS I LLAVORSTORRA, S.L.

C/. Palouet, s/n
25750 TORÀ (Lleida)

Tels. 973 473 433 - 973 473 372
Fax. 973 473 572

Grau
asseurances

Pl. de la Creu, 9 - 25750 TORÀ (Lleida)

Tf. i Fax: 973 473 103 Mòbil: 656 880 762

“MANS UNIDES”: MÉS QUE UNA ONG

MANS UNIDES és una ONG de voluntaris que lluita, mitjançant el finançament de projectes de desenvolupament, per eradicar la fam i la pobresa del món. A Torà van comptar durant sis anys amb la representació de la Palmira Santasusagna i, ara, de tres anys ençà, se n'ocupa i n'és la responsable la Rosa Canals Freixes que ens explicarà quina és la seva tasca.

Llobregós: Quina és la teva aportació a l'organització?

Rosa: Vaig a reunions que es fan a Bellpuig i a Solsona on ens expliquen els projectes on van a parar totes les recaptacions que podem fer i ens ensenyen els vídeos on podem veure com van i la cara de satisfacció dels beneficiats de les ajudes.

Ll.: Com ajudes a Mans Unides?

R: Procuo aconseguir diners per combatre la fam.

Ll.: I com aconsegueixes els euros que us fan falta?

R: Per Nadal venem uns llantiols amb els que hi col·labora quasi tothom del poble. Valen només un euro i mig, però molta gent ens dona més diners. A l'estiu venem uns ventalls molt bonics al preu de tres euros.

Ll.: Cada any, al divendres sant, vinc a comprar a una parada del mercat coses que hi tens molt boniques. D'on les treus?

R: Aquestes cosetes que tant agraden a tothom, sobretot a les senyores, les fan les dones a casa. Es

tracta de mocadors, puntes, coixins, davantals, bosses, tovalloles, estovalles i moltes labors més, fetes totes amb molta feina i molt de gust.

LI.: I aquestes són totes les fonts d'ingressos amb què compteu?

R: També tenim subscriptors que paguen una quota anual que saben del cert que arriba al seu destí.

LI.: T'ajuda algú més en la teva responsabilitat?

R.: Sí, la Montse Blanc i totes les senyores de les rodalies que ajuden amb les manualitats que després posem a la venda.

LI.: Hi ha un projecte especial aquest any, oi?

R: És cert. Aquest any és el 50è aniversari de Mans Unides i hem fet aquest cartell de l'arbre, que representa la natura, i la forquilla que representa la voluntat d'eliminar la fam. M'agradaria posar l'escrit i els dibuixos que hi ha al cartell de l'aniversari de l'organització.

LI.: Vols afegir alguna cosa més, abans d'acomiar-nos?

R.: Sí. Vull dir que estic molt satisfeta i agraïda per la col·laboració que rebem, ja que res no seria possible sense aquestes ajudes. Moltes gràcies a tothom.

LI.: Moltes gràcies a tu, Rosa, per la teva tasca i pel teu testimoni. Tant de bo aquest camí sigui llarg i de bon passar.

Antònia Balagué Llordés

Mans Unides
Campanya contra la fam

Contra la fam, defensa la Terra

50 ANIVERSARI

Donatius i informació a les delegacions de Catalunya i Balears:

BARCELONA Pla. Claris, 190, 2r. 1a Tel. 93 487 73 79	URDELL VIC Casa del Ribot, LA SEU D'URDELL Ronda Compedros, 2 (Girona) Tel. 973 26 03 04
GIRONA c/ Sant Joan B. de La Salle, 16, 3a. 2a Tel. 973 26 03 05	VIÇA c/ Pere Francesc, 12, 2a Tel. 973 26 01 04
LLEIDA Av. de Provença, 16 Tel. 973 26 01 02	MALLORCA Castellet, 4, PALMA DE MALLORCA Tel. 971 71 88 11
SALICONA Av. de Provença, 16, BELLPUIG Tel. 973 26 01 02	MENORCA Baixa, 1, 1000 Tel. 971 88 99 38
TARRAGONA Ronda Nova, 101, anada A, 2a. 2a Tel. 977 24 48 78	
TURISMA c/ Cruers, 8 Tel. 977 01 14 28	

Donatius també a Bancs i Caixa d'Estalvi
www.mansunides.org

UN RETOLADOR PER TERRA

Hom pregunta:

- Ja ho teniu tot endreçat?

La resposta és contundent:

- Síiiii!

- Segur que tot és al seu lloc?

- Síiiii..., ja t'he dit que sí.

- Doncs jo diria que encara queda alguna cosa per recollir.

Malauradament ja és el tercer dia que aquell retolador és allà, a terra, i encara no ha tingut el valor de tornar a l'estoig. Hem estat tres dies desitjant que al retolador li creixessin unes potes ben maques i àgils per poder tornar al seu lloc, però no ha estat així i encara roman allà, terra ajagut, esperant tenir vida pròpia.

Finalment en un atac d'impotència decidim collir el retolador i posar-lo al seu lloc o fer un gran crit de descàrrega ordenant que el retolador torni immediatament al seu lloc i suplicant que no aparegui la temuda resposta:

- *Ara mateix ho faré.* Aquesta resposta que tots coneixem molt bé implicaria que aquest retolador continués allà terra donat que "l'ara" i "el faré" són força incompatibles..

Si hem acabat collint l'objecte, ens sentim malament perquè ens hem "traït" a nosaltres mateixos ja que ens havíem proposat que no el tocaríem. D'altra banda, si hem acabat fent el crit de guerra, també ens sentim malament perquè la nostra intenció primera era aconseguir l'objectiu amb naturalitat i sense haver d'intervenir.

Hem de reconèixer entre tots plegats que aquestes "petites" coses, les més petites, són les que sovint ens costen més d'aconseguir i les que a vegades ens amoïnen més. Potser perquè sota la seva aparença d'insignificants en el fons no ho són tant com ens puguin semblar.

Tots hem d'actuar conseqüentment i segons ens dicti el nostre jo, però és important que tinguem grans dosis de paciència, de no "traïció" a nosaltres mateixos i confiem en què aquest objectiu també l'aconseguirem.

Montse Miquel i Andreu,
PEDAGOGA (COL. 00969)

imatGE.
saló d'estètica

- FOTODEPILACIÓ (La depilació definitiva)
- SOLARIUM VERTICAL
- MASSATGES (Quiromassatge, drenatge limfàtic, reflexologia podal ...)
- DEPILACIÓ (cera rosa, tèbia, calenta)
- MANICURA, PEDICURA
- TRACTAMENTS FACIALS

Plaça Barcelona 92 n° 8 baixos CALAF

93 868 03 49

REPÀS

- / Primària i ESO
- / Millora de les tècniques i hàbits d'estudi
- / Classes puntuals

REFORÇOS

- / Millorem i ampliem el vocabulari
- / La comprensió i l'expressió oral i escrita
- / La lectura, l'ortografia i la matemàtica
- / L'atenció i la concentració
- / L'autoestima i la seguretat

Atenció individualitzada i personalitzada

un cop de mà
suport pedagògic

Plaça de la Plana, 2 Baixos - 25210 Guissona - Tel. 973 55 16 92

TRACTAMENT DEL DOLOR CRÒNIC

**El dolor en si no és una malaltia
sinó un senyal d'alerta
que avisa al nostre organisme
que alguna cosa no funciona
de manera adequada**

Entre un 20 i un 30% de la població pateix dolor crònic. S'entén per dolor crònic una molèstia de més o menys intensitat que pateix el pacient entre tres i sis mesos. Les dones, una vegada més, guanyen amb incidència als homes en patiment de dolor crònic. El dolor en si no és una malaltia sinó un senyal d'alerta que avisa al nostre organisme que alguna cosa no funciona de manera adequada. Segons l'Associació Internacional per a l'Estudi del Dolor, el dolor es defineix com "una experiència sensorial i emocional desagradable associada a una lesió". La intensitat del dolor pot ser des de lleu, passant per l'estat moderat fins arribar a ser molt intensa.

La humanitat lluita contra el dolor des del seu propi

naixement. En les civilitzacions antigues els primitius creien que el dolor el causaven els dimonis. El segle XVIII marca un punt d'inflexió en el tractament del dolor: neix "l'anestèsia moderna".

El 80% de les persones amb dolor crònic veuen limitada la seva activitat social. Aquestes limitacions fan que el pacient se senti 30 anys més gran de la edat real que té. Vuit de cada deu persones amb dolor crònic no dorm bé. L'atenció primària és la porta d'entrada a la assistència sanitària. El dolor és motiu de visita i representa entre un 40 i un 60% de les consultes dels ambulatoris del nostre país. De fet, el 80% de les prescripcions d'analgèsics es recepten als CAP, als centres d'atenció primària.

**Taller SANTI
SANAÜJA**

Ctra. Guissona, s/n
Tel. 973 47 61 31
Mòbil. 636 32 86 16
25753 SANAÜJA (Lleida)

**VIB
ZANIGOIA SL**
CONSTRUCCIONS / PINTURA I DECORACIÓ

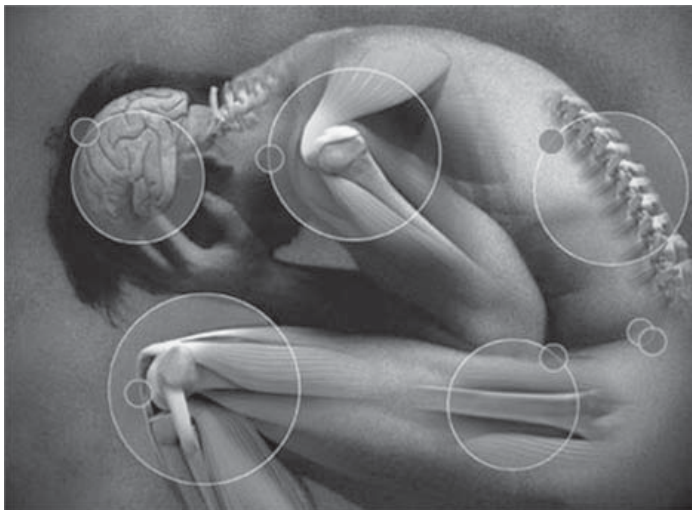
Carrer Escots, 6 | Tels. 669 036 217 | 636 724 281 | 25753 SANAÜJA

De dolors n'hi ha de molts tipus i la llista seria interminable: dolor oncològic, neurològic, ginecològic, reumatològic, dental...

El dolor neuropàtic és un dels majors desafiaments en el maneig del dolor crònic i una de les àrees més prometedores en la investigació del dolor. És un dolor realment incapacitant que està provocat per trastorns del sistema nerviós central i que les seves manifestacions van de lleus a incapacitants i gairebé sempre progressives.

Un important percentatge de pacients diagnosticats de càncer, sobretot en estadis avançats, experimenten algun tipus de dolor. Dolor i tumor maligne no van sempre units però apareixen junts en un 50% de pacients en totes les fases i fins a un 75% dels pacients en processos d'estadis avançats. Fins fa 10 anys no es tractava aquest tipus de dolor oncològic. Actualment es tracta de manera adequada per oferir la millor qualitat de vida a aquests pacients.

El dolor també és un motiu freqüent de consulta en els serveis de ginecologia i d'obstetrícia. A grans trets es poden diferenciar entre els mensuals i els crònics. El dolor dental també es podria incloure a la llista dels

que invalida la qualitat de vida del pacient així com els reumatològics: l'artrosi, l'artritis o la fibromialgia.

El dolor també és motiu de depressió i ansietat. Es calcula que un 60% de persones amb dolor pateixen símptomes com ara tristesa o decaïment i entre un 15 i un 30% se'ls diagnostica depressió. Segons psiquiatres

experts en dolor, un estat pessimista del pacient empitjora el dolor. El dolor i la depressió tenen mecanismes d'acció similars. Per aquest motiu, hi ha medicaments antidepressius que es prescriuen per tractar el dolor.

Els costos directes i indirectes del dolor ascendeixen quasi al 2'5% del Producte Interior Brut de l'Estat espanyol

El dolor es pot tractar per mètodes farmacològics (medicaments analgèsics principalment) i mètodes no farmacològics com ara bloquejos nerviosos analgèsics, procediments neuro-quirúrgics, estimulació elèctrica o psicoteràpia. Els costos directes i indirectes del dolor ascendeixen quasi al 2'5% del Producte Interior Brut de l'Estat espanyol.

COTO DE CAÇA INTENSIVA ENCONILLS

RAMON PORTA

Telf.: 973 473 323 - Mòbil 636 95 08 08

TALLERS *Art*
Gargantè

Ctra. Barcelona - Andorra, s/n
25750 TORÀ (Lleida)
Telèfon 973 47 34 21

SERVEI INTEGRAL DE JARDINERIA TORÀ (LLEIDA)

Construcció i manteniment de jardins,
tractaments fitosanitaris, podes, podes
ornamentals, neteja forestal i paisatgística...

Atenció personalitzada - Pressupost sense compromís

Telèfon: 658.55.03.76 (IVAN, el seu jardiner de confiança)
Av. Solsona, 32 - Torà

 **Gimnàs
TORÀ**

Us ofereix:

loga
Aeròbic
Manteniment
Ball de saló

Av. Solsona, 49 - 25750 TORÀ

Tel. 973 473 506
637 714 105

BLAI GABINET DE SERVEIS, S.L.

PONTS - Tel. 973-460-500

TORA - Tel. 973-473.155

GESTORIA

LABORAL - FISCAL

ASSEGURANCES

COMPTABILITATS

*Perruqueria
Ma. Elena*
Perruqueria Home - Dona

C/ Orient, 6, 1er, 2a.
Telf. 973 47 32 91
TORÀ

EXCAVACIONS DUOCASTELLA S.L.

Castellat - 08263 SANT MATEU DE BAGES (Barcelona)

Tel. 93 743 30 52 - Tel./Fax 973 473 163

www.excavacionsduocastella.com

e-mail: calmarquet@calmarquet.net

SOLA

MAQUINÀRIA AGRÍCOLA SOLÀ S.L.

Ctra. d'Igualada s/n - 08280 CALAF

tel. 93 868 00 60 fax 93 868 00 55

E-mail: sola@solagrup.com

La collita de 2010

Ramon Tristany, d'Ivorra, batent a l'era de casa seva en 1961

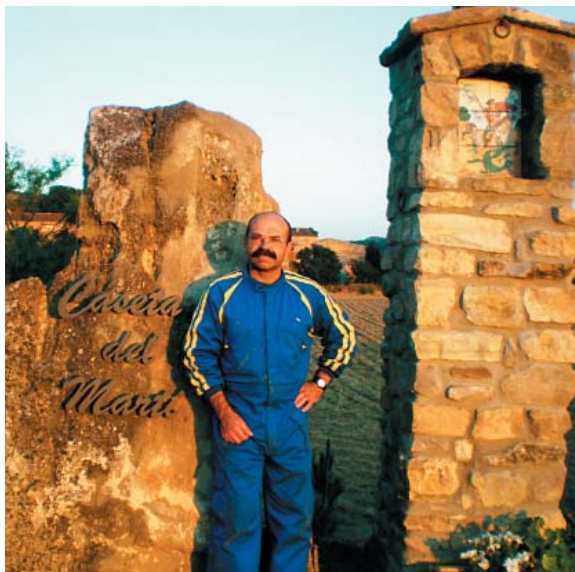
L'agricultura en la història de la nostra comarca

La principal riquesa d'aquestes terres havia estat sempre el producte del treball de pagès: sobretot la sembra del cereal, encara que combinada amb la vinya -despareguda en la seva major part a finals del segle XIX per la fil·loxera-, l'olivera, els ametllers i els productes de l'hort. Tot això, complementat amb la cria d'animals de corral, constituïa la base d'una economia de subsistència que ha configurat la nostra manera de ser i el paisatge de la nostra vall.

Ara bé, el cereal no havia estat l'única font d'ingressos per l'agricultura d'aquesta zona, ja que, des del s. XIII, també van haver-hi importants plantacions de safrà. Durant el s. XIV i XV, el consum de safrà es va estendre i posar de moda per tot Europa, on s'utilitzava en la cuina, la medicina, els perfums i el tint de robes de luxe. Aquesta important demanda va provocar la proliferació del safrà a la comarca que tenia unes condicions climàtiques òptimes per al seu

cultiu. De fet, Catalunya va convertir-se en el principal productor europeu i la zona de ponent concentrava els principals mercats d'aquest producte. Entre aquests mercats destacaven llocs com Cervera, Tarroja, Torà, Sanauja i Guissona, on acudien els mercaders alemanys i savoians per comprar el safrà que s'exportava al Nord d'Europa. Resulta curiós pensar com devien ser aquestes contrades durant els mesos d'octubre i novembre quan florien les safraneres i el color violat envaïa el paisatge. Llavors, tota la família, de matinada, quan no havia acabat de sortir el sol i les flors encara estaven obertes, sortien a collir el safrà. A la tarda, al voltant d'una taula, grans i petits es dedicaven, de manera pacient, a arrencar els estams de la flor (esbrinar) que, després, s'assecarien per evitar que es podriessin. Penseu que calien 100.000 flors per obtenir 1 Kg de safrà i, per aquesta raó, va ser un producte molt valuós i sovint falsificat.

COLLITA 2010

Podríem dir que en general ha estat un any normal tirant cap a bo, encara que les pluges dels mesos de setembre a octubre, el temps de preparació de la terra i de sembra, van ser pràcticament nul·les. Aquest any s'han escapat moltes herbes adventícies que han fet que haguéssim de doblar els tractaments d'herbicides. Varem començar sembrant en sec i el cereal va néixer tard i malament, tot i que també s'ha de dir que amb la neu es va arreglar bastant, però tot i així algun tros es va haver de ressemar.

En general es podria dir que ha estat un any més d'ordi que de blat.

Salvador Huguet Solà
(La Caseta del Martí)
Castellfollit de Riubregòs

A Vicfred la campanya 2009-2010 la podem qualificar d'excel·lent en línees generals. Aquest any es pot dir que tot ha vingut de cara: abundants pluges que han anat caient des de la tardor fins a la primavera i molt ben caigudes, nevades abundoses i tot acompanyat amb una bona naixença i un bon fillolat del cereal.

Els rendiments en ordi han estat al voltant dels 5.000 kg/ha i en blat per sobre dels 4.000 kg/ha en general. Les úniques varietats que no han anat tan bé són les sembres d'ordi tardanes ja que per culpa d'algun dia que va fer vent de dalt no han acabat de granar com calia. No obstant això, ja hi firmariem cada any amb aquestes produccions i en terra de secà.

Ramon Trilla
Vicfred

Aquest any 2010 podríem dir que la collita de cereals ha estat força en la línia que esperàvem els pagesos, és dir, amb els rendiments que s'esperen en aquesta zona i que estan al voltant dels 4.000 quilos de mitjana per ha.

La climatologia d'aquest any ha estat la que s'hauria de donar tots els anys, ja que històricament era així, amb abundants pluges a la primavera, que permetien sembrar ordis de cicle curt, obtenint un bon rendiment tal com ha estat aquest any.

El problema que tenim és el dels baixos preus del cereal, molt inferiors que fa una trentena d'anys, doncs molts de nosaltres recordem haver venut el blat a 30 ptes. quilo i l'ordi a 28. Llavors els adobs no anaven a més de 25 ptes.

Podríem resumir dient que ha estat un any com haurien de ser tots i que si els que regeixen els nostres destins terrenals ens estimessin tant com els que regeixen les forces de la natura, els pagesos seríem més feliços que una perdiu.

Ramon Fitó
Calonge de Segarra

El Josep és un pagès que viu a la Masia les Cabanes, situada a un quilòmetre de distància del poble de Massoteres.

Afirma que aquest any al terme de Massoteres hi ha hagut molt bona collita, millor fins i tot que l'any passat.

El 2009 també es va collir molt en algunes finques però enguany la collita ha estat més general a tot el terme. Els rendiments de l'ordi han estat superiors a 4.000 kg/Ha i la collita de blat encara ha estat superior, prop de 5.000 kg/Ha.

Diu que ha estat un bon any perquè el temps ha acompanyat, ha plogut molt i a més va ploure al moment oportú. Les pluges de finals de maig i principis de juny van anar molt bé per granar el blat i les varietats d'ordi tardà.

Les varietats que havia sembrat d'ordi són arxipel i meseta, i del primer ha obtingut els millors rendiments. Pel que fa al blat tenia bokaro i nogal, i tots dos han anat força bé.

Tot i que la collita ha estat bona, es queixa que el preu del cereal no acompanya. Es paga el mateix preu ara que fa trenta anys, mentre que les despeses, no cal dir-ho, no paren d'incrementar-se. Es veu que a Ucraïna, el principal productor de cereal europeu, enguany hi ha hagut mala collita i que per aquesta raó potser que el preu pugui. Esperem que sigui veritat.

Josep Solé Giribet
(Masia les Cabanes)
Massoteres

COLLITA 2010

Aquest 2010 hem tingut una collita molt bona, de les que, de ben segur, recordarem uns quants anys: Ben granada i amb un pes específic que podem comptar al voltant dels 680-700 grams.

Les causes d'aquesta abundància les trobem, d'una banda, en la gran quantitat d'aigua i neu que ens va caure quan calia i, d'una altra, en uns mesos de maig i juny amb temperatures fresques, dos factors molt favorables per als cereals.

De totes maneres i malgrat un any tan bo com aquest, el problema de l'agricultura continua sent la gran descompensació de preus que patim i el poc que ens queda de tot plegat al final. Les despeses que comporta la sembra (la compra i el manteniment adequat de la maquinària, els combustibles, els adobs i els herbicides) aviat valdran més que la collita en si. Correm el risc seriós de que, d'aquí a no res, valgui més el suc que la sardina. I això sense valorar el munt d'hores de feina que hi has de dedicar.

No crec, ni demano, que haguem de viure de subvencions, però sí que ja començaria a ser hora de que algú intentés fer una política agrària justa per als pagesos que treballem i vivim de la terra.

Pere Feixes Civila
(Casa Utxés)
Cellers

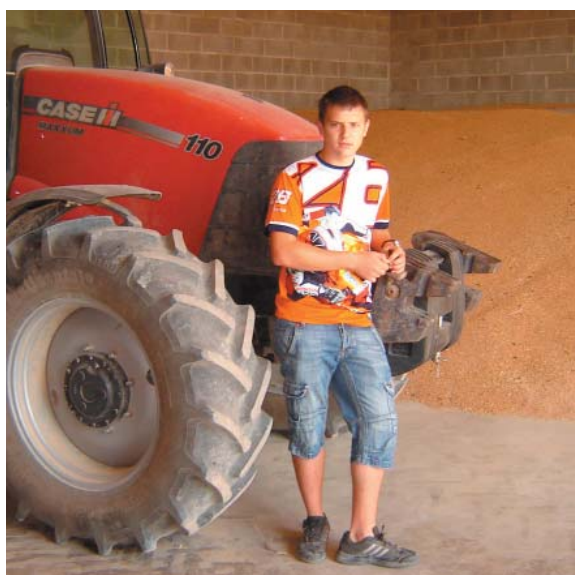

Aquest any la collita ha estat boníssima. L'ordi ha donat cap als 5.000 kg per hectàrea que en aquestes contrades està molt bé. De totes maneres, com que la terra és diferent segons el lloc, hi haurà que estan contents i d'altres no. Pel que fa al blat ha donat tant o més que l'ordi. No ens podem queixar.

La collita s'ha anat fent durant l'hivern i, ja se sap, "any de neu, any de Déu". Per això, perquè ha estat un any en què la neu i les pluges caigudes ho han fet en el temps oportú, la terra ha tingut la saó necessària. També hem de tenir en compte que no ha fet aquell vent, que en diem "marinot", que ho asseca tot i el gra queda migrat. Tot plegat ha fet que la collita sigui bona i el gra tingui el pes que ha de tenir.

Pel que fa als preus és molt elàstic: uns puguen i altres baixen. Sempre puguen les despeses (adobs, herbicides, gasoil, etc.) i el preu del gra o baixa o es queda igual, amb la qual cosa, si haguéssim de viure només de la terra, els petits agricultors com jo, no hi podríem.

Antoni Montané i Cardona
(Cal Cristòfol)
Ivorra

Es dóna la casualitat que justament aquest estiu estic treballant en un magatzem de recollida de cereal a Calaf i puc assegurar que els pagesos que entren el gra estan més que contents. Alguns em diuen que

han arribat a obtenir rendiments del 30 per unitat. Això significa 6.000 kg per hectàrea. Penso que això deu ser en algun camp molt concret però en general i considerant la producció d'una finca de manera global es pot parlar de produccions de 5.000 kg/ha, cosa que sens dubte està més que bé en les nostres comarques. Indubtablement ha estat un any molt bó. La terra venia molt assaonada d'un hivern plujós i la primavera no ha desdit gens. Ha continuat amb pluges moderades i sobretot ha fet uns mesos de maig i juny molt frescos. El sol fort no ha arribat fins al juliol i això ha permès que la planta granés bé. El cereal no necessita molta aigua a la primavera només la justa perquè no pateixi quan el sol comença a escalfar. A nosaltres concretament ens ha donat millor resultat el blat que no pas l'ordi. L'únic problema que hem tingut ha estat que sobretot a l'ordi hi havia molta mala herba i també bastanta espiga dreta que ens ha fet baixar el rendiment.

Gerard Marcet
(Cal Noguera)
Anfesta

EL RETAULE DE CASTELLFOLLIT

Des de l'any 1931 es troba en el Museu Nacional d'Art de Catalunya

Castellfollit té un bonic retaule d'estil italogòtic tardà, obrat pels volts del 1400 pel mestre de Castellfollit. Se suposa que fou encarregat pels Cardona per ornamentar les modificacions introduïdes, a l'època gòtica, en l'església romànica del Priorat de Santa Maria. En l'expropiació de Mendizàbal del 1835, possiblement el retaule fou traslladat a l'església del Roser del poble i d'allà va ser comprat pel Museu Nacional d'Art de Catalunya, on actualment es conserva. Es tracta d'una pintura al tremp sobre taula de 294 x 249'7 cm

El mestre de Castellfollit, un autor rústic de l'Escola Catalana tenia el concepte pictòric dels germans Serra, el taller dels quals fou un nucli central de l'art durant l'últim quart del s. XIV.

És un típic retaule de divisió tripartita dedicat a Sant Pere i Sant Andreu. A la part superior central, presidint l'escena, s'hi troba la crucifixió, que amb la seva forma senzilla de tres personatges: Jesús, Maria i Joan fa de pont entre el cel i la terra (Jo. 19, 26-27). A sota, com a figures centrals, Sant Pere i Sant Andreu vestits com a apòstols, amb toga i cap descobert i amb barba de pescadors. Sant Pere amb la clau que li dóna potestat de perdonar i obrir així les portes del cel, i Sant Andreu amb la creu com a testimoniatge de la seva mort.

Al lateral esquerra tres cases amb cinc seqüències de la vida de Sant Pere. A la primera, el Sant parlant amb la criada i amb el gall als

peus, ens parla de la negació (Jo. 18, 17-27); al costat Jesús instituint Pere com a cap de l'Església. A la segona, la llegenda del "Quo Vadis" segons la qual en fugir de Roma per la persecució Pere es trobà Jesús amb la creu; això el va fer reaccionar i tornà a Roma on fou crucificat; al costat un àngel allibera Pere de les cadenes a la presó Mamertina (Ac. 12,7). A la tercera, la crucifixió cap per avall ja que, com explica la llegenda daurada, no es veia digne de morir com el Senyor.

Al lateral dret, tres moments de la vida de Sant Andreu. A dalt, en una escena de pesca, es representa la crida dels germans Pere i Andreu com a primers deixebles (Mt. 4, 18-19); un castell al fons simbolitza l'Església que s'està iniciant. Al centre, la crucifixió en una creu llatina i lligat amb cordes perquè la mort fos més lenta. A la part inferior, la història de la llegenda daurada segons la qual un bisbe molt devot del Sant fou alliberat de la temptació del diable, que se li presentà vestit de dama, per Sant Andreu amb aparença de pelegrí.

A la part inferior, la predel·la ens ofereix el testimoni de sants i santes molt significatius per a l'època. D'esquerra a dreta: Sant Nicolau, patró dels infants i les donzelles; Santa Úrsula, màrtir amb les 11.000 verges; Maria, la verge dolorosa; el Crist sofrent, però alhora amb els raigs de la resurrecció; Sant Joan evangelista, que acompanyà Jesús fins a la creu; Santa Caterina d'Alexandria, donzella molt instruïda que debatia a favor del cristianisme amb els més eminents filòsofs; i Sant Joan baptista com a pas de l'Antic al Nou Testament.

M. Antònia Casas Viñas

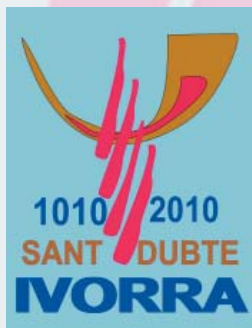
(Extret d'un treball de
M. Antònia Sabater i M. Antònia Casas)

MIL·LENARI DEL SANT DUBTE D'IVORRA

Amb motiu de complir-se el mil·lenari del miracle d'Ivorra conegut com a Sant Dubte, s'hi estan duent a terme una sèrie d'actes i publicacions que estan donant la volta al món i està tenint un ressò mediàtic inusitat. LLOBREGÓS INFORMATIU no pot restar al marge d'aquest aconyexement de la nostra Vall. En el número anterior ja vam donar comptes dels actes d'obertura de l'Any Jubilar i vam publicar les fotografies artístiques de gran format que, a mode de retaule, decoren el santuari de Santa Maria d'Ivorra.

Avui volem deixar constància de les iniciatives, de les activitats i dels projectes que està generant aquest aniversari.

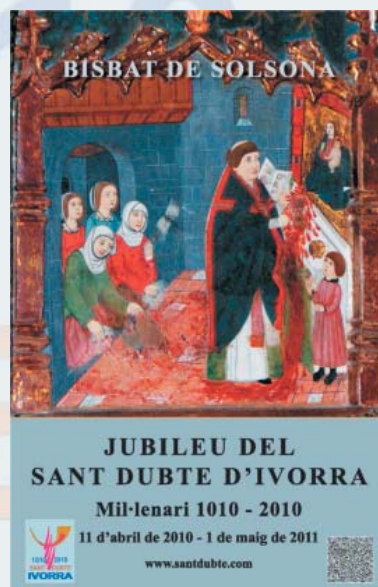

El logotip

Aquest disseny que identifica el mil·lenari es basa en el dibuix d'una copa del qual vessen quatre gotes de sang, que recorda, per una banda el prodigi que es commemora i, per altra les quatre barres, ja que se situa en el temps de l'inici de la història de Catalunya, en plena frontera entre el comtat d'Urgell i el Califat de Còrdova. Un disseny minimalista fet per l'artista Mik, pseudònim de Joaquim Calderer.

El cartell

El cartell anunciador del mil·lenari està compost bàsicament per una fotografia del retaule gòtic d'Ivorra de 1480, que representa el moment del miracle: es veu Mn. Bernat amb el calze que li regalima sang, les dones que la recullen i l'escolà espantat. Anuncia el Jubileu i les dates de celebració. Aquest cartell s'ha enviat a totes les parròquies i ordes religioses de Catalunya i als bisbats de tota Espanya.

L'auca del mil-lenari

Aquesta és la reproducció de l'auca que explica a través d'aquest mitjà el relat d'Ivorra i la seva celebració. Els dibuixos són de l'artista andorrà Jordi Casamajor i la lletra del poeta berguedà Climent Forner. Se n'han fet dues edicions: una en color i una altra sense, perquè el qui vulgui la pugui colorejar.

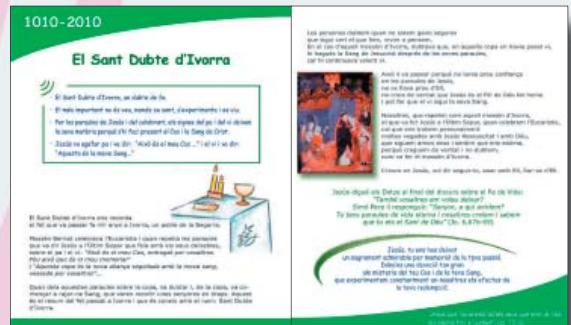

Segells de Correus

S'ha fet una edició de tres segells de correus commemoratius de curs legal, aptes per a cartes normalitzades, un amb el logo del mil-lenari, un altre amb el cartell i un altre amb la fotografia del Santuari.

Quadern infantil

Destinat al públic més menut, aquesta publicació pretén explicar als nens el concepte del dubte, a partir de la història d'Ivorra

Repercussió internacional

La notícia de la celebració del Jubileu d'Ivorra ha donat la volta al món i en diaris, com aquest d'Àustràlia, s'ha publicat la notícia del mil-lenari i s'ha explicat la història d'Ivorra.

MIL·LENARI DEL SANT DUBTE

Visites a Ivorra

A part de les 2.000 persones que van assistir a l'acte d'inauguració de l'Any Jubilar, el dia 11 d'abril, festa de Pasqüetes, el Santuari ha fet jornades de portes obertes tots els dissabtes i diumenges. I a l'estiu està obert cada dia. Durant els tres primers mesos, hi han passat més de 3.500 persones de totes les comarques de Catalunya que han visitat Ivorra, ja sigui en forma de pelegrinatge col·lectiu o bé individualment o en família. Molts ho han fet a peu utilitzant algunes de les rutes marcades.

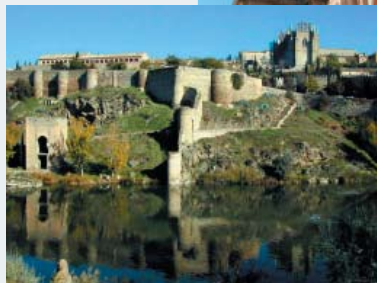
Servei d'hostatgeria

Durant l'any del mil·lenari s'ha obert una hostatgeria al convent de Sant Ramon, al servei de grups i famílies que vulguin passar uns dies a prop d'Ivorra. Té una capacitat per a 30 persones i és com una espècie d'alberg amb habitacions d'una, dues o tres persones. És un servei senzill, però de gran utilitat per a persones que hi vulguin pernoctar.

Servei de càtering

Els grups que ens visiten, normalment es queden a dinar a algun restaurant de la comarca i aprofiten per visitar d'altres llocs d'interès de la zona. Alguns, però, es queden a dinar a Ivorra i se'ls ofereix un servei de càtering, servir per voluntaris al local social del poble.

Més enllà de les nostres fronteres

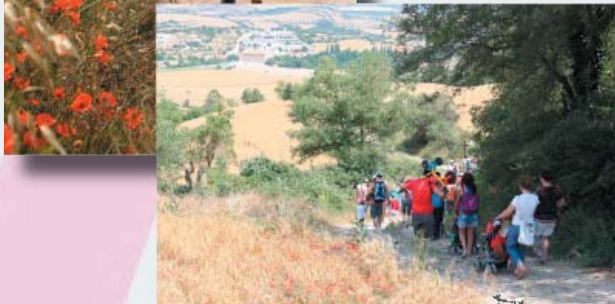
La repercusió que tingut la celebració del mil·lenari ha fet que el responsable del Santuari, Fermí Manteca, fos convidat al Congrés Eucarístic Nacional de Toledo, on va participar d'una taula rodona. Va poder explicar la història d'Ivorra i a seva importància en la religiositat, en la cultura i en la història del nostre país.

També va ser convidat a Màlaga a participar en unes jornades sobre el patrimoni cultural emanat del culte a l'eucaristia. Allà també va poder mostrar fotografies de la documentació medieval, els pergamins i les obres d'art, com ara el reliquiari i el retaule, així com les obres més modernes que s'han generat a partir del miracle d'Ivorra.

Reunions històriques

El dia 11 de juny va tenir lloc al Santuari de Santa Maria una reunió conjunta dels capellans dels bisbats d'Urgell i de Solsona, dos bisbats que sent com són veïns no havien reunit mai els seus mossens conjuntament. Es dona la circumstància que el bisbat d'Urgell celebra enguany el mil·lenari de Sant Ermengol, el bisbe que va intervenir en el miracle del Sant Dubte.

Pelegrinatges a peu

Moltes de les persones que han acudit en els primers tres mesos de l'any del mil·lenari, ho han fet a peu per alguna de les rutes que s'han senyalitzat, com mostren aquestes dues fotografies del dia 3 juliol, en que més de 100 persones es van concentrar a Sant Ramon, per iniciar la caminada a través de camins rurals, passant per Portell i baixant des dels plans a les al santuari, amb uns itineraris fàcils de fer i plens de paisatges encantadors.

MIL·LENARI DEL SANT DUBTE

Rutes senyalitzades

RUTA DE MN. BERNAT: Torà - Norra, 8,62 km

Mn. Bernat Oliver era de Torà. Aquest itinerari està dedicat a aquell mosaic d'Ivorra que va dubtar i va ser testimoni directe del miracle. La ruta segueix en part el GR del Llobregós, travessa la població d'Ivorra i arriba al Santuari pel forestal de les Forques. Pots baixar-te la ruta al mòbil llegint el codi QR.

EL SANT DUBTE D'IVORRA

MIL·LENARI DEL SANT DUBTE D'IVORRA

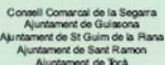
Edita:
Santuari del Sant Dubte
Tel. 973 52 40 39
santuari@santdubte.com
www.santdubte.com

Amb la col·laboració de:

Ajuntament d'Ivorra

Amb el suport de:

Conseil Comarcal de la Segarra
Ajuntament de Guissona
Ajuntament de St Guim de la Rana
Ajuntament de Sant Ramon
Ajuntament de Torà

... *tots els camins hi porten!*

RUTES DE PELEGRINATGE
A PEU,
AMB BICICLETA
O A CAVALL

Amb motiu del mil·lenari del miracle eucarístic del Sant Dubte d'Ivorra i de l'Any Jubilar concedit pel Papa Benet XVI, oferim tres rutes de pelegrinatge per fer-les a peu, amb bicicleta o a cavall. Estan dissenyades a través de camins rurals, de pocs quilòmetres i aptes per fer-les en solitari, en grup o en família. La major part de l'itinerari és planer amb pujades suaus i alguna baixada més pronunciada.

Les tres rutes són ben significatives i tenen a veure amb la història mil·lenària que celebrem: la ruta de Mn. Bernat, des de Torà (8,62 km); la ruta de Sant Ermengol, des de Guissona (10,14 km), i la ruta de Sant Ramon (8,02 km) des del santuari d'aquest sant segarenc.

S'han dissenyat tres rutes per anar a peu al Santuari de Santa Maria d'Ivorra: la ruta de Mn. Bernat, des de Torà (8 km); la ruta de sant Ermengol, des de Guissona (10 km), i la ruta de Sant Ramon (8 km), des del santuari d'aquest sant segarenc. Totes van per camins rurals, de fàcil caminar i es poden baixar des d'Internet al GPS. S'han editat també uns plegables amb les tres rutes marcades.

Amics del Sant Dubte

Una de les iniciatives que s'han posat en marxa, ha estat la creació dels Amics del Sant Dubte, amb un carnet identificatiu que els permet obtenir descomptes en molts establiments turístics de la Segarra i ser informats de les activitats que es duen a terme al Santuari i a la Comarca.

DEL LLOBREGÓS A BARCELONA EL 10-J

Petita crònica personal d'una tarda històrica

En un primer moment, he de confessar que em feia una mica de mandra anar-hi. No pas (que també) perquè la manifestació s'hagués convocat en ple mes de juliol, quan els caps de setmana prometen alternatives més agradables i refrescants que no aglomerar-se i amerar-se de la xafogor barcelonina, sinó pel fet que em feia una mica de mandra acudir a la crida "institucional" dels polítics. Els mateixos (tots) que dia a dia, any rere any, ens han anat desil·lusionant, afartant, fatigant... I ara penso que no dec ser pas l'única que té aquesta opinió, veient com a la manifestació, els polítics de tot signe rebien escridassades per totes bandes; unes esbrincades que no penso pas que fossin gratuïtes, sinó precisament fruit del cansament de la gent. La gent que potser com jo –perquè al final vaig vèncer la

una espècie d'estat perfecte (...). Ens sentíem purs, dreturers, lluminosos i indulgents. No hauríem sabut dir quina veritat se'ns manifestava en la seva evidència. Però el sentiment que ens dominava era ben bé el de la certitud. Era una certitud gairebé orgullosa. (...) És el contingut el que comptava. La pasta humana. I tots estàvem d'acord, entre amics. D'acord en què? En la significació de la vida? En la dolçor del dia? Tampoc no hauríem sabut dir-ho. Però aquell acord era tan ple, tan sòlidament establert en profunditat, es referia a una bíblia tan evident en la seva substància, si bé no formulada amb mots, que de bona gana hauríem acceptat fortificar aquella tenda, resistir-hi un setge, i morir-hi darrera les metralladores per tal de salvar aquella substància...".

mandra i em vaig decidir anar-hi– va sortir al carrer no pas a defensar un estatut que ja era un cadàver abans de la patacada del Constitucional –un estatut al qual ja s'hi havia passat tot tipus de ribots, "cepillos" i altres eines coercitives.

Efectivament, i potser va ser una sensació, penso que la major part de la gent que va sortir al carrer aquell dia, va fer-ho perquè considera que ja n'hi ha prou d'aquest color. Que alguna cosa ha de canviar; que hi ha quelcom que ja ha esdevingut irreversible i que el tan anomenat de forma sempiterna "encaix amb Espanya", s'ha revelat inoperant, gairebé impossible... Era una sensació que compartíem molta gent –apart del "bon rotllo" que es respirava. Alguns com nosaltres –vaig anar-hi amb altres sanaüjencs amb un autocar des de Guissona, on vam coincidir amb el Ramon, company de redacció al *Llobregós*– veníem de tots els punts de la geografia catalana i ens vam trobar una ciutat feliçment col·lapsada pel clam popular. El clam del poble i de la societat civil. Tot plegat em recordava un fragment de la *Carta a un ostatge*, d'Antoine de Saint-Èxupéry:

"Érem totalment en pau, immersos, lluny del desordre, en una civilització definitiva. Assaboríem

No hi va haver incidents de cap magnitud –malgrat alguns mitjans s'entossudissin a magnificar un suposat "intent d'agressió" al President de la Generalitat (contràriament a la gravetat dels incidents que van produir-se, també a Barcelona, l'endemà com a conseqüència de l'explosió testosterònica –i de ràbia, penso que també– amb el triomf de "la Roja" –que alguna bona gent celebrava de forma ingènua "perquè eren els jugadors dels Barça"...). El futbol és el futbol i la mani és la mani. I jo no els canvio pas. També perquè malgrat les meves reticències inicials, ben aviat vaig adonar-me que tots els que hi érem, estàvem fent història. Sí. Perquè aquell va ser un moment històric. La setmana següent fou del tot tristament previsible: els polítics, una vegada més, no van estar a l'alçada. Però més enllà de misèries i mediocritats, alguna cosa ens diu que res no tornarà a ser igual, perquè molts descreguts, com jo mateixa, vam percebre el que era irrefutable: "Potser no tenim polítics, però tenim poble!". Només per això, ja va valdre la pena ser a Barcelona aquella tarda del 10 de juliol.

Maria Garganté

EXCAVACIONS GERMANS

CASES

Oficines i magatzem: Polígon l' Aguda II, nau 8
25750 TORÀ (LLEIDA)

Tel / Fax: 973.47.36.16 / 629.28.55.18

e-mail: germanscases@excavacases.es

EXCAVACIONS - TRANSPORTS - CONTENIDORS - MATXUQUEIG

RECOLLIDA
I APLICACIÓ
DE PURINS

Tel. 973 524 072

610 606 413

CAL MOLINS - IVORRA

Plaça Major - Claret de Torà
telf. 973296008

Restaurant "Can Solé Xic"
Turisme rural "Cal Miramunt"
calmiramunt.claret@viladetora.net

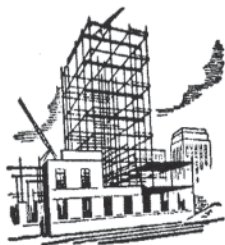

Perruqueria
Carmen's
HOME I DONA

Depilacions, solarium...

Plaça del Vall, 8
Tel. 973 473 106
TORÀ (Lleida)

Construccions
Sant Gil, S.Coop.C.Ltda.

Av. Solsona, 8, ents 6 - Telèfon 973 473 547 - 25750 TORÀ (Lleida)

SAD
Segarra

Atenció personalitzada per a avis
i/o malats, a domicili.
Servei de neteja per a particulars,
despatxos, obra nova.

Tel. mòb.: 618 72 88 59
e-mail: sad_segarra@yahoo.es

SERVEI
ASSISTENCIAL
DOMICILIARI

assessoria

COFISCO

S.L.

Plaça de la Creu, 3
25750 - TORÀ (Lleida)

Tel. 973 473 317

Fax 973 473 644

e-mail: cofisco@telefon.es

VENDA DE:
OLIS, LUBRICANTS
i GRASSES

ESTACIÓ DE SERVEI

MÁS

SERVEI A DOMICILI DE GASOILS

Ctra. d'Andorra, s/n
Tel. 973 47 35 81
25750 TORÀ

Telèfons d'interès

BIOSCA

AJUNTAMENT	973 473 241
CONSULTORI MÈDIC	973 473 528
ESCOLA	973 473 505
PARRÒQUIA	973 473 082

CALONGE

AJUNTAMENT	938 680 409
PARRÒQUIA	938 698 416
RÀDIO ALTIPLÀ	938 680 090

CASTELLFOLLIT

AJUNTAMENT	938 693 031
ESCOLA	938 693 011
PARRÒQUIA	973 524 039

IVORRA

AJUNTAMENT	973 524 036
LOCAL SOCIAL	973 524 100
PARRÒQUIA	973 524 039

MASSOTERES

AJUNTAMENT	973 551 426
CONSULTORI MÈDIC	973 551 226
PARRÒQUIA	973 500 213
TEL.PÚBLIC	973 550 439

LA MOLSOSA

AJUNTAMENT	973 296 090
PRADES TEL.PÚBLIC	973 473 037
PARRÒQUIA	973 524 039

PINÓS - ARDÈVOL

AJUNTAMENT	973 473 292
CENTRE CULTURAL	678 691 539
ESCOLA	973 473 463
PARRÒQUIA	973 473 010

SANAÛJA

AJUNTAMENT	973 476 008
CONSULTORI MÈDIC	973 476 066
ESCOLA	973 476 136
FARMÀCIA	973 476 109
GRALLERS-DIABLES	973 476 163
PARRÒQUIA	973 476 079

TORÀ

AJUNTAMENT	973 473 028
BOMBERS	973 473 380
	973 473 496
CONSULTORI	973 473 333
ESCOLA	973 473 204
FARMÀCIA	973 473 220
PARRÒQUIA	973 473 082

VICFRED

AJUNTAMENT	973 550 586
PARRÒQUIA	973 524 039

De dilluns a divendres:

- LA NOTÍCIA AL PUNT, amb Laia Segura, després dels butlletins horaris.
- 00:00-00:30, COM Ràdio-Notícies, edició nit, amb Manel Carvajal
- 00:30-01:00, L'ENTREVISTA, cada dia un entrevistador diferent
- 01:00-05:00, BUDA CLUB, amb Jaume Escala
- 05:00-07:00, COM LLEVAR-SE, amb Ivan Llensa i David Gelonch
- 07:00-10:00, EL DIA a COM Ràdio, amb Jordi Duran
- 10:00-13:00, EL COR DEL MATÍ, musical matí
- 13:00-14:00, EL DIA a COM Ràdio (magazine) amb Albert Vico
- 14:00-14:30, COM Ràdio-Notícies, edició migdia, amb Esther Sastre
- 14:30-15:00, COM Ràdio-Notícies en xarxa, amb Lluís Mata
- 15:00-16:00, QUE HAS DINAT?, amb Sergi Mas
- 16:00-19:00, EL COR DE LA TARDA, musical tarda
- 19:00-19:30, COM Ràdio-Notícies, edició vespre, amb Marta Patricio
- 19:30-20:00, COM Ràdio-Notícies en xarxa, edició vespre
- 20:00-21:00, EL DIA AL PUNT, amb Laia Segura i a continuació,
Dilluns, NOMAR DANCE, amb Dj. Nomar
Dimarts, UNAMICADETOT, amb David Palacios
Dimecres, KOSMOS, música folk amb Rafel Dosantos
Dijous, IN SESSION, amb dj. Barbas
Divendres, CAT-SONS, amb Gisela Puntí
- 21:00-23:00, TOTS PER TOTS, amb Ramon Company
- 23:00-24:00, LA NIT, amb Ramon Miravittlas
- 22:00-24:00, (Divendres) NOMAR DANCE, amb Dj. Nomar

Dissabte:

- 00:00-01:00, SELECCIÓ MUSICAL
- 01:00-05:00, L'ALTRA CARA DE LA LLUNA, amb Nando Caballero
- 05:00-06:00, MÚSICA PUNT CAT, amb Agustí Sansalvador
- 06:00-08:00, AMUNT I AVALL, amb Juanjo Yunquera
- 08:00-09:00, LA SETMANA AL PUNT, amb Laia Segura
- 09:00-12:00, EUREKA!!, amb Mònica López
- 12:00-14:00, TRES DE TOT, programa magazine amb Desi Husillos, Vanessa Grau, Marc Piqué i Angelina Salut
- 14:00-14:30, L'INFORMATIU DE L'ALTIPLÀ i COM Ràdio migdia.
- 14:30-15:00, COM ESPORTS, amb Marta Casas
- 15:00-16:00, MÚSICA PUNT CAT, amb Agustí Sansalvador (repetició)
- 16:00-18:00, DIGUES COM, amb Miquel Giménez
- 18:00-19:00, UNAMICADETOT, amb David Palacios
- 19:00-20:00, KOSMOS, música folk i tradicional, amb Rafel Dosantos
- 20:00-21:00, SELECCIÓ DE MÚSICA EN CATALÀ
- 21:00-22:00, IN SESSION, amb Dj Barbas
- 22:00-24:00, A LA TEVA MANERA, una selecció musical variada per a la nit del dissabte al diumenge

Diumenge:

- 00:00-06:00, A LA TEVA MANERA
- 06:00-08:00, AMUNT I AVALL, amb Juanjo Yunquera
- 08:00-09:00, PAISATGES HUMANS, amb Jordi Sacristan
- 09:00-12:00, EUREKA!!, amb Mònica López
- 12:00-14:00, TRES DE TOT, (repetició)
- 14:00-14:30, L'INFORMATIU DE L'ALTIPLÀ i COM Ràdio-Notícies migdia
- 14:30-15:00, COM ESPORTS, amb Marta Casas
- 15:00-16:00, AQUELL DIA, amb Ramon Muntaner
- 16:00-22:30, JA HEM BEGUT OLI, la millor selecció musical per la tarda-vesprada del diumenge
- 22:30-23:00, FÒRMULA TRENK, selecció musical amb Gerard Trench
- 23:00-24:00, RUTA 66, música rock amb Pitu Dosantos
- 00:00-01:00, BULEVARD, amb Enric Cusi

EL VENTILADOR

Hi havia una vegada un petit país del sud d'Europa, tocant a la mediterrània, anomenat Serendípia. Allí vivien pacíficament i amb una excel·lent convivència uns 7 milions d'habitants, un milió d'ells eren estrangers provinents de tots els països del món i la majoria eren autòctons del mateix país. Tots ells, autòctons i estrangers, parlaven la llengua pròpia del país, doncs l'aprenien a l'escola amb tota normalitat. També tenien una sanitat universal i gratuïta per tothom i un cos de policia propi per tal de mantenir a ratlla tota la gent que es resistien a integrar-se a la societat.

Tothom podria pensar, nenes i nens, que aquesta gent eren feliços, però no ho eren del tot. Tenien un gran problema: eren un país sense Estat. Ja l'havien tingut, però els hi va ser arrabassat pel país veí de Monyilàndia.

Monyilàndia era un Estat format per diferents nacions que els de la zona centre anomenaven regions perifèriques, una d'elles era Serendípia i com que aquesta era la regió més rica i treballadora de l'Estat, es veia extorsionada i literalment robada per l'Estat de Monyilàndia, fins al punt que es va calcular que cada habitant de Serendípia aportava anualment a l'Estat de Monyilàndia l'apreciable quantitat de 3.000

euros., que de cap manera tornaven al país en forma d'inversions. Acumulaven doncs cada any un dèficit en inversions de l'Estat de 22 mil milions d'euros.

Els de Serendípia es van cansar de tant robatori per part de Monyilàndia, que es van plantejar d'auto-governar-se mitjançant un Estatut d'autonomia, ja que no podien independitzar-se de l'Estat de Monyilàndia perquè aquests, amb el vist-i-plau de la monarquia, havien redactat una Constitució que no permetia als de Serendípia ni tan sols fer un referèndum d'auto-determinació.

Així que en el transcurs de 70 anys, els de Serendípia, van arribar a redactar fins a 3 diferents Estatuts d'autonomia, l'últim dels quals, va ser el més conflictiu. L'Estat de Monyilàndia no el va acceptar i va ser recorregut pel Partit del Prodigall, que el va portar al Tribunal Constitucional per veure'n la constitucionalitat o no del projecte, i de passada, retallar-lo al màxim i dilatar la seva posada en marxa definitiva.

Al cap de gairebé 5 anys de tenir l'Estatut aprovat pel poble de Serendípia, encallat al Tribunal Constitucional de Monyilàndia, aquest va emetre el seu veredict. Un veredict que va deixar tant minimitzat aquell Estatut, que només es podia qualificar d'inservible.

Casa del Mestre
alberg

CALONGE DE SEGARRA

Sortida 103 (Eix transversal) direcció CALONGE DE SEGARRA

Tel. 93 869 82 88 Rosa
93 868 0409 Ajuntament • Fax 93 868 12 34
e-mail: calonge@diba.es
Tel. 610 21 29 77 Ramon

Alta Anoià
Consorci de Promoció Turística

Oficina de Turisme de l'Alta Anoià
Tel. 93 868 03 66 • www.altanoia.info

Hola nens i nenes que llegiu aquest Ventilador. En aquesta ocasió us explicarem una història que, encara que sembli un conte, va passar fa molts anys en un petit país del sud d'Europa i us adverteixo que qualsevol semblança amb la realitat no és més que una coincidència. El títol d'aquest conte és:

ELS DE SERENDÍPIA QUE NO VOLIEN SER DE MONYILÀNDIA

A partir d'aquell moment, els de Serendípia van dir que ja en tenien prou d'aquell color i van decidir tirar pel dret. Van aplicar-se la màxima aquella que diu "Si trobes una pedra al mig del camí, no li donis un cop de peu ni intentis apartar-la, senzillament, passa-li pel costat i endavant".

La societat civil, va agafar les regnes de tot el procés independentista i va començar fent una col·lecta. Eh, nens i nenes, que sembla estrany això? Doncs no ho és tant, perquè amb aquesta col·lecta entre tots els habitants de Serendípia, es van recollir 7 milions d'euros, un euro per cap de mitjana, i amb aquests diners van poder contractar els millors juristes del país per redactar la Constitució de Serendípia. Inclús els hi van sobrar recursos per organitzar el Referèndum d'Autodeterminació.

La redacció de la Constitució i el Referèndum van anar del tot a càrrec de la societat civil. Un cop celebrat el Referèndum, que va aprovar la Constitu-

ció amb un 95% dels vots emesos, aquesta va ser presentada al Parlament de Serendípia.

Aquí van entrar en joc els polítics, que veient l'ampla majoria amb què el poble havia aprovat aquella Constitució, no es van atrevir a rebutjar-la i va ser aprovada per les tres quartes parts del Parlament, amb la qual cosa van proclamar la independència de Serendípia. I sense ni tan sols demanar permís a Monyilàndia, van presentar a la Comunitat Europea el nou Estat acabat de nàixer, com un Estat de nom República Popular Independent de Serendípia.

I vet aquí un gat, vet aquí un gos, aquest conte ja s'ha fos.

Però això si, nens i nenes, no em cansaré de repetir-ho: Qualsevol semblança amb la realitat, no és més que una punyetera coincidència.

Galderich Recasens

*Us agraeix la
vostra companyia.*

Fins aviat.

Plaça d'Hostal, 1
Telèfon 973 47 30 00
25750 Torà (Segarra)

INDEPENDENCE DAY

El 10 de juliol de 2010 esdevindrà una fita històrica? Potser sí o potser no, però el que és clar és que aquest calorós dissabte de juliol va ser el punt culminant d'un camí que es va endegar a Arenys de Munt el 13 de setembre de 2009 i no sabem ni quan ni on acabarà.

El 10-J va tenir lloc la primera manifestació massiva a favor de la independència. Tal com s'esperava, l'Eixample de Barcelona va quedar col·lapsat tota la tarda pels centenars de milers de ciutadans catalans que ens hi vam acostar, gent de totes les edats i condicions, vingudes d'arreu del país amb diversitat de mitjans (vehicles particulars, busos de tota mena, trens, metro, bicicletes i, la majoria, a peu). Hi abundaven les senyeres, però hi destacaven les estelades. No recordo haver sentit cap crit a favor de l'Estatut, sí que se'n va sentir algun contra la sentència, però la immensa majoria de les consignes corejades eren a favor de la independència i de l'estat propi.

L'endemà hi va haver un ball de xifres o potser és que alguns no saben comptar. Quanta gent hi havia al carrer el 10-J, 1.500.000 o 56.000? Són els dos extrems de la xifra d'assistència a la marxa contra la sentència del Tribunal Constitucional (TC). Els organitzadors d'Òmnium Cultural parlen d'1.500.000, la Guàrdia Urbana diu que són 1.100.000, l'agència EFE parla de 56.000, mentre que càlculs més realistes xifren l'assistència en un ventall entre els 400.000 i els 500.000. Amb tot, la majoria dels assistents parlen d'una manifestació més multitudinària que la de l'Estatut de l'any 1977 o la del «No a la guerra» el 15 de febrer de 2003.

La retallada del TC era de calaix. Com diu un bon

amic, si vas a la perruqueria (o a cal barber) no esperis sortir amb la mateixa quantitat de cabells amb què hi has entrat, ja que en bona lògica els perruquers te'ls tallaran poc o molt, segons l'estació de l'any (més llargs a l'hivern i més curts a l'estiu), i com que ara ja som a l'estiu, toca deixar-los ben curts.

Tenim els polítics que ens mereixem? Molts dels assistents es van declarar indignats amb la classe política catalana. La capçalera va ser objecte de constants atacs verbals, especialment el president Montilla, i molta gent de les voreres manifestava llur indignació per la separació que hi ha entre polítics i manifestants —i és evident que l'absurda polèmica sobre les pancartes i la capçalera no la reduïa, precisament.

I ara, què? Al meu entendre s'obren pas dues possibilitats: una és que en les properes eleccions de la tardor es configuri una nova majoria parlamentària que treballi amb un autonomisme renovat i que pugui aconseguir noves fites a mig termini, mentre que l'altra, potser més utòpica, però força possible, és que es generi un nou i ampli moviment d'opinió i polític que meni el país sense gens de vergonya cap al camí de la independència. En qualsevol de les dues possibilitats, esperem que en el nostre país tots hi guanyem.

Pere Guiu i Rius

EL MÓN TÉ ULLS I ORELLES

El primer sentiment en saber la data de convocatòria de la manifestació del dia 10 de juliol en contra de la sentència de l'estatut de Catalunya, després de la ràbia inicial, fou de cert escepticisme d'assistència per part de la ciutadania, donada la data, en ple mes de juliol, quan la gent tenim ganes d'anar a la platja, però també producte de certs comentaris malintencionats que et van arribant: "a la gent no li preocupa l'estatut, sinó la crisi econòmica." Es ben cert que el principal problema que té actualment la gent del nostre país és com arribar a finals de mes, encara que una cosa no treu l'altra, i es va poder demostrar, tot i el cansament de quatre anys pendents com a mínim d'una engruna de respecte al poble català. I al final, el TC va emetre una sentència absolutament inadmissible!

El nostre poble s'ha caracteritzat històricament per ser un poble dialogant, pacient, bon contribuent amb la unitat de l'Estat i model per a altres autonomies, que a hores d'ara ja tenen millor resultat les seves pròpies especificitats com a poble (País Basc, Andalusia, etc.). Així doncs, s'equivoca aquell que ens anomena "separatistes", obvi-

ant aquesta contribució amb escreix a l'Estat espanyol en molts aspectes, (balança fiscal, co-governabilitat...). Per tant, jo parlaria -i aquesta sentència n'és un bon exemple- de "separadors" i no de "separatistes".

A la convocatòria multitudinària, l'organització esti-

mava l'assistència d'un milió i mig de persones, moltes de les quals, ja l'any 77 reivindicaren "llibretat, amnistia i estatut d'autonomia". També n'havia de més joves i fins i tot jovenalla. Tots amb el sentiment col·lectiu de sentir-nos menystinguts, però sense crispació ni aldarulls, com molts esperaven, sinó simplement es respirava a l'ambient, força xafogós, allò de "ja ni ha prou, nosaltres decidirem!". El poble decidí al carrer i, com deia a l'endemà un mitjà de comunicació, dictà sentència al TC, amb la manifestació més gran de la nostra història. Tot plegat, n'hi ha per haver tret les conclusions oportunes d'algunes pancartes prou significatives.

Aquesta mala sentència, ens ha fet més contundents i ens ha reafirmat en allò que per la via de l'encaix sembla que res de res! No reconèixer la nostra especificitat, tancant els ulls, ens els ha fet obrir més que mai a molta gent!

Diuen que aquell que tot ho vol, a vegades, tot ho perd! Així llegíem: "Volem la Independència", "Gràcies TC, perquè el resultat ha estat esclaridor per a molts!", "Catalonia is not Spain!", "Nosaltres decidim!", etc, etc.

És obvi que hi haurà un abans i un després del 10 de juliol. El poble de Catalunya s'ha pronunciat, una vegada més pacíficament, però amb contundència. Qui sap, potser amb la independència se'ns acabaria la crisi! El que sí és cert és que ara han de moure fitxa uns altres, els nostres grups polítics representats al Parlament de Catalunya i al Congrés de Diputats.

Mercè Valls i Querol

MANIFESTACIÓ

El 10 de juliol feia una mica menys de calor en aquest estiu intens i sobtat de 2010. Sort, doncs, que passava una mica d'aire. A tres quarts de sis ens vam dirigir cap a la manifestació: famílies senceres prenién el mateix camí, amb aire festiu i resolt alhora, amb senyeres i sobretot amb estelades.

El carrer Balmes i el passeig de Sant Joan estaven literalment envaïts d'autocars amb gent d'arreu de Catalunya; a la cruïlla de Còrsega amb Diagonal ja no ens podíem bellugar. Els més previsors, amb la ràdio, deien que la manifestació no podia començar perquè hi havia massa gent davant de la capçalera. Deien també que estava tot ple fins a la Gran Via, fins a Francesc Macià i fins a passeig de Sant Joan: a l'endemà, vaig tenir ganes de comprar unes ulleres noves als de certa empresa que va comptar 50.000 persones, perquè clarament les necessiten, pobrets.

Com que no hi cabíem, vam acabar en una mena de manifestació paral·lela que baixava per la Rambla de Catalunya. A tot arreu, estelades, crits d'Independència, d'Adéu a Espanya... i gent de totes les edats: criatures, pares i mares, avis, gent amb cadires de rodes o amb croses, gent fins i tot amb el gos.

Una gentada que va sobrepassar als polítics (tot i que no ha servit perquè deixin de fer numerets de desunió); una gentada tipa però cívica; una gentada que en la vida hauria pensat que demanaria la independència. I és que, tal com deia una pancarta que duia una senyora: "Jo no sóc independentista, però soc molt educada. Si en un lloc no m'hi volen, me'n vaig".

Montse Vives

JOC ELECTORAL

En els darrers temps, la reacció política a la sentència de l'Estatut ha servit per constatar dues coses: que Catalunya ja fa temps que està en campanya electoral i que a Madrid tant li fa quin pugui ser el resultat de la propera batalla a les urnes. Diuen que a Zapatero se li està acabant la paciència amb els catalans i que està tip de les seves reivindicacions, però el que ningú no li ha dit a ell és que a molts catalans ja fa més temps encara que li importen ben poc les seves increïbles promeses sobre l'autogovern català. Ni Zapatero és el federalista que els socialistes catalans somiaven, ni el partit de Montilla és capaç de plantar-se i dir prou després de constatar que el president espanyol no ha complert la seva paraula d'impulsar un nou model d'Estat.

És per això que a hores d'ara a Zapatero tant li fa qui governi a partir de la propera tardor a la Generalitat de Catalunya. Igual d'incòmode li resulta Montilla que Mas, però la diferència és que el president de CiU té deu vots al Congrés dels Diputats que al PSOE li anirien molt bé per no anar tan ofegat. La seva capacitat de seducció cap al líder de CiU, però, està esgotada, així que o bé ofereix fets concrets, o ja es pot oblidar d'una aliança estable amb la federació catalana. Zapatero, però, farà l'impossible per reconciliar-s'hi, no fos cas que l'any vinent hagi de convocar eleccions generals sabedor, a més, que és molt possible que les perdi.

El joc polític, doncs, constata dues veritats que tothom coneix, però que els dirigents estan convençuts que ningú no se n'adona: que el tacticisme polític està per damunt de les necessitats reals de la societat i que és més important derrotar al contrari que guanyar-li la batalla a l'atur o a la degradació del món laboral. No és estrany que en les enquestes d'opinió els ciutadans deixin molt clar que els polítics són un dels principals problemes, juntament amb la crisi econòmica. I el pitjor de tot plegat és que els dirigents encara es pregunten el per què els ciutadans no aprecien la seva feina. Pot ser ja seria hora que comencin a tocar de peus a terra... La sentència de l'Estatut ha fet mal, però l'ús partidista i interessat que se n'està fent per part de tots és encara més pervers.

Montse Oliva

LA NOVA PLAÇA

“Torà és gran. Hi he vist quatre places i algunes barberies. Els racons són bonics, però els eixamples poc feliços”. Això va ser escrit al 1962 pel caminant i escriptor Josep Maria Espinàs al llibre “A peu per la Segarra”, que conté algunes perles còmiques que algun dia caldria treure del calaix. De fet, és una anàlisi urbanística bastant simple i d’un temps pretèrit, però que en certa manera encara defineix bé la morfologia urbana del nostre poble.

Tot l’espai obert que formen les places del Vall, del Pati i de la Font és, en realitat, l’esplanada defensiva que hi havia entre les últimes muralles del poble i les primeres construccions fora del nucli clos. Encuriosit per la toponímia, de la lectura d’en Jaume Coberó –dispersa, desordenada però valuosíssima– s’entén que el nomenclàtor de plaça del Vall no prové d’un error ortogràfic: en català, l’espai entre dues muntanyes seria de gènere femení (“la vall” del Llobregós) i el “ball”, com a dansa, s’escriu amb be alta. Per tant, Coberó i Coberó em desvela el misteri: “el vall” és una excavació longitudinal que es feia davant d’una muralla per a drenar aigua. Una definició que encaixa a la perfecció amb el fet que pel mig de les cases de la plaça del Vall (cantó nucli antic) hi passi la muralla.

Tota aquesta petita història, que s’entén ràpidament en mirar un plànol del parcel·lari del poble, també la van analitzar els arquitectes autors de la nova plaça del Vall. Així ho van explicar fa tres estius, en presentar el projecte als veïns a la sala d’actes de l’Ajuntament. Mentre detallaven els trets bàsics del projecte de nova urbanització de la plaça, molts assistents es mostraven

preocupats pels arbres que es tallarien. Sota un punt de vista menys apassionat, les falses acàcies moribundes van rebre una justa eutanàsia activa.

Si bé en escriure aquestes línies encara s’estan acabant els últims detalls de la plaça, la inauguració del nou espai urbà és una gran notícia, sense precedents diria jo. Un gran pas endavant a favor de la rehabilitació del nostre casc antic, profundament degradat. Molt en consonància amb la peatonalització de la plaça del Pati. I és que, segons els urbanistes, els límits a l’automòbil i la consideració al vianant milloren la qualitat de l’espai públic, que és de tots. Només una dada que van donar els arquitectes: l’antiga plaça del Vall destinava el 60% de la superfície a l’automòbil i l’actual en destinarà el mateix percentatge però al vianant.

A dia d’avui, encara és d’hora per analitzar-ne el projecte, perquè caldria viure’l i patir-lo en pròpia pell. I és cert que els arbres i la vegetació necessiten alguns anys per a crear les condicions d’ombra desitjades, cosa que ens exigirà encara més paciència a unes obres que s’han allargat més d’allò que és desitjable.

La nova plaça, que té una pavimentació contínua al mateix nivell, fomenta la unitat de l’espai, en contra del trossejament passat (era una rambla molt estreta enmig d’una rotonda viària). Això que ja fa molts anys que l’urbanisme modern va començar a assajar als cascs antics italians, ja no és nou a les ciutats catalanes i espanyoles. Hi haurà molts més arbres que abans i menys cotxes, cosa que implicarà un canvi d’hàbits de la població que, si pogués, entraria al poliesportiu en cotxe i circularia en quad per dins de la Toranesa. Caldrà fer un ús més raci-

SERVEIS FUNERARIS DE TORÀ, BIOSCA I SANAÛJA

FUNERÀRIA MONTANER DE CALAF

SERVEI PERMANENT 24 HORES

Avda. de la Pau nº 12 CALAF tel. 938698548 - 938698491 - 938680011

REPRESENTANT A TORÀ

LLUÍS SOLÉ MONTAÑA i TERESA MIRASÓ PASCUET

C/ Sant Gil nº 1, 2on, 4ª edifici Molí. Torà telf 699373274

REPRESENTANT A BIOSCA I SANAÛJA

ANTONI PARRA LÓPEZ

C/ Vilas s/n. Sanaüja tel. 973476078 - 679483950

AGRIPLANT HUGUET S.L.

Reforestacions

Tallades de millora

Estassada de matolls

Tef. 938698019

onal de l'automòbil perquè aquest nou projecte funcioni. En aquest tema, l'Ajuntament ha tingut les idees clares i ha arribat fins al final, la qual cosa és sempre positiva, tot i que a vegades la cosa no garanteixi resultats.

De la imatge i percepció que obtenim de les ciutats i pobles, diria que les entrades són les zones que ens marquen més. Quan passem en tren per Portbou veiem un urbanisme maltractat que contrasta amb el paisatge bucòlic de la costa Brava. I el paisatge industrial de la carretera Calaf-Ponts, fa que molts passavolants mai no s'hagin sentit atrets pel poble de Torà. El mateix passa amb la plaça de la Creu; que està cridada a ser el centre neuràlgic de la vila, però que la manca de planejament

l'ha convertit en aparcament a l'aire lliure. Cuidar l'espai públic és el primer pas per regenerar un poble o ciutat; el primer graó de la rehabilitació i dinamització urbana. Sense anar més lluny, l'exemple és Barcelona. De la ciutat grisa i industrial dels anys setanta, les petites reformes urbanes dels vuitanta i noranta, amb Oriol Bohigas i Pasqual Maragall, l'han transformat en l'èxit posterior. I tot començà a petita escala, pas a pas. Esperem que la nova plaça del Vall sigui un nou renéixer. Els toranesos ens hi deixarem la pell.

Roger Besora

(roger.besora@gmail.com)

Transports **MOLINS**

Serveis:

PLOMA - PALETITZAT - BOLQUET

Carrer Sant Gil, 1 1r.-1a.
25750 TORÀ (Lleida)

Tel. 973 473 578
Tel. Mòbil 610 40 39 21

QUEVIURES

Francesc Llordes i Rovira

ESTANC

Plaça Major, 8 · Tel 973 476 055
25753 - SANAÛJA (Lleida)

VASSALLS? SÚBDITS? CIUTADANS? CONSUMIDORS!

Malgrat la forta crisi que tenim instal·lada en tot el món global -semblant a la forta depressió del 29 que provocava suïcidis a dojo sobretot entre els jugadors de la borsa a Amèrica del Nord-, malgrat, repeteixo, els moments delicats que ens toca viure, potser no seria per demés fer un inventari de l'envejable nivell de vida que havíem aconseguit -especialment des de mitjans del segle passat-, i que ara potser, en temps de vaques flagues, valorarem una mica més.

Els que com jo mateix portem bastants anys de rodatge, n'hem vist de tots colors, i podem comparar un abans i un després, situant com una fita entre l'espai anterior al 1945 i el començament del segle XXI. A principis del 1900 en el món industrial les diferències entre la classe treballadora i la patronal eren immenses i es dirimien a cops de pistola. Tal era l'abisme que separava uns i altres. Avui i gràcies a l'estat del benestar, les armes han deixat pas a la negociació entre les parts, i la pau social, amb totes les mancances que vulgueu posar-hi, ha esdevingut un actiu que hem de mirar de preservar.

La transformació que ha viscut el món amb poc més de dos segles té un punt d'arrencada molt significatiu: la revolució francesa de finals del XVIII que coincideix en el temps amb l'eclosió d'una altra revolució: la industrial. Anteriorment a tot això i per "in secula seculorum" el predomini exclusiu era el sistema feudal i el poble pla només tenia una condició: la de vassall -o ampliant el concepte- la de súbdit, i sense cap mena de drets. En exclusiva governava una espècie de triumvirat format per: la noblesa amb totes les prerrogatives existents (amb dret de cuixa inclòs); els guerrers, que no militars, (dedicats en exclusiva a guerrear en benefici dels reis i senyors de torn), i els eclesiàstics (ocupats apart de la missió catequètica i doctrinal, a acumular -fins a un Mendizábal nostrat- un patrimoni avassallador). I els vassalls o súbdits a callar, pagar i creure.

Però resulta que a cavall dels segles XVIII i XIX irromp amb fúria la industrialització que va capgirar absolutament els paràmetres socials establerts fins al moment, arribant a constituir un fenomen importantíssim per a la història de la humanitat. I amb la mateixa un

DISTRIBUÏDOR DE:
ROCALLA, S.A.

CIMENTS - RAJOLS
CERÀMICA - GRES
ARTICLES SANEJAMENT

Avgda. de Solsona, 18
Fax - Tel. 973 47 31 25
25750 TORÀ

MATERIALS PER A LA CONSTRUCCIÓ

Opells

Avgda. de la Generalitat, 8
Tel. 973 55 02 02
25210 GUISSONA

**BROKER
FONTANET S.L.**

CORREDORIA D'ASSEGURANCES
ASSESSORIA FISCAL, LABORAL
COMPTABLE, EMPRESARIAL
JURÍDICA I IMMOBILIÀRIA

Avda. de la Generalitat, 3
25230 MOLLERUSSA (Lleida)
tel. 973 712 233 • fax. 973 712 129

Carrer Indústria, 7
25500 LA POBLA DE SEGUR
tel. 973 68 05 04 • fax. 973 68 05 04

Passeig Caputxins, 1, 1r. 1a.
43800 VALLS (Tarragona)
tel. 977 61 36 00 • fax. 977 60 35 03

canvi o sacsejada de més de 360 graus. Neixen la força del vapor, l'electricitat, la telefonia, la telegrafia i tots els derivats que aquests invents propicien. I el planeta blau rep una sotragada tan forta com ningú podia imaginar. S'accelera el canvi i arrel de tot això, comença a arraconar-se el concepte de vassalls o súbdits per entrar ja, un cop establertes les democràcies, a la condició de ciutadans. I tot això per obra i gràcia d'uns noms propis que responen, anant més lluny, a Copèrnic i Galileo Galilei, i més propers, a Isaac Newton, Graham Bell, Tom Wats, Marconi, Thomas Alva Edison, Albert Einstein i Werner von Braum, I molts altres que no relaciono perquè la llista fora excessiva.

La transformació de súbdits a ciutadans va comportar un gir importantíssim a les nostres vides. Fins a l'hora actual aquesta nova condició va possibilitar que tots poguéssim participar en la vida activa de les nostres comunitats. Això va fer possible que els municipis fossin governats, a diferència d'altres temps, per persones de diversa condició social. I que també tots tinguéssim l'oportunitat d'accedir a activitats socials de naturalesa diversa. S'ha arribat a la socialització de l'educació i de la sanitat. I que l'assistència mèdica fos universal. Quants estudiants universitaris sortien de les classes treballadores? I quants en surten avui?. Estem gaudint així mateix d'un sistema racional de pensions de jubilació i de vellesa. I d'una dispensa farmacèutica barata pel treballador i gratuïta per la gent gran. Què més volem?

Però ull. Tota aquesta enumeració forma part d'un actiu irrenunciable que no hem de menystenir ni arriscar-nos a perdre. Perquè ara estem entrant en una altra dinàmica, o millor dit, a un altre model de societat. No és com podria pensar-se una situació conjuntural, sinó una transformació en tota regla. Moltes coses que fins ara semblaven eternes quedaran exhaurides. Ens

estem convertint per moments en simples consumidors. El concepte és clau. Un exercici esquemàtic podria determinar que els nostres avis eren vassalls i els nostres pares súbdits. Nosaltres som ciutadans. I els nostres fills quedaran convertits en consumidors. Quatre estadis ben diferents. Ara mateix estem basculant al voltant de la tirania energètica. Som presoners de les companyies elèctriques, de la xarxa de telecomunicacions, de les gasistes, de les immobiliàries, de la banca, de... I no ens podem escapar per enlloc si no volem convertir-nos en "outsiders" o anacoretetes.

No ens fem il·lusions. Qui domina la societat no són els governs sinó els lobbys econòmics que dicten les normes del mercat i per on hem de transitar el comú dels mortals. Som autèntics presoners d'aquests tentacles que cada dia ens col·len més. Estem a mercè, encara que no ens ho sembli, d'unes hipoteques expedides per uns poders econòmics que posen en permanent genuflexió a tots els estats, per poderosos que siguin. I només tenim el sagrat deure de pagar i callar i, això sí, el dret (?) d'utilitzar una papereta cada x anys que esdevé com un lliurament en blanc perquè a continuació els elegits facin el que els doni la gana, això sí, amb permanents reverències al monument del capitalisme.

La conclusió resumida de tot el que fins ara ha quedat exposat ens porta a la consideració de que estem entrant en una altra dimensió pel que fa als paràmetres de la convivència humana. Resulta que amb poc més de dos-cents anys el gènere humà ha avançat més que en tota la història dels segles anteriors. La dinamo, o dinàmica, impulsora de tot plegat, estableix de manera definitiva un nou enfocament o concepte de societat. Tindrem capacitat d'assimilació?

Albert Brau i Bagà

VENDA - INSTAL·ACIÓ
REPARACIÓ D'ELECTRÒNICA EN GENERAL

TV-VÍDEO-AUDIO-HIFI
TELECOMUNICACIÓ
ORDINADORS
TELEFONIA

MAGÍ COSCOLLOLA ANDREU

e-mail: mca@viladetora.net

C. del Vall, 6 Tel./Fax 973473350 25750 TORÀ (Lleida)

FORN DE PA

Argerich

Plaça de la Creu, 13 - Tel. 47 31 79 - TORÀ

MÚSICA

RECOMANANADA

LA TROBA KUNG-FÚ

A la panxa del bou

Segell discogràfic Chesapik (2010)

A la panxa del bou és el segon disc de La Troba Kung-fú, grup que té al capdavant el cantant i acordionista Joan Garriga, que abans va liderar durant vuit anys i tres discos el grup Dusminguet.

Aquest disc arriba quatre anys després de l'edició de *Clavell morenet*, que el va portar a fer més de tres-cents concerts per tot el món. D'aquesta manera va donar a conèixer arreu la seva música rumbera, fet

que reivindica en la cançó més popular d'aquest segon disc, *Subway walk*.

La rumba és l'estil predominant al disc, però també s'hi pot trobar hip-hop, cúmbia, una ranxera... Música festiva especialment indicada per a concerts en directe, tot i que Garriga no oblidia la dimensió que està adquirint Internet i, com va fer amb el primer disc, abans d'editar-lo va donar a conèixer les cançons a través de la xarxa (www.latrobakungfu.net). Com a novetat hi podeu trobar jocs interactius que fan possible fer versions particulars de les seves cançons. *Dani Vidal*

ELS AMICS DE LES ARTS

Bed & breakfast (2009)

Com hem vist abans Internet s'ha convertit en una eina fonamental per escoltar música i conèixer les noves propostes musicals. Els

Amics de les Arts (<http://elsamicsdelesarts.wordpress.com>) s'han servit de la xarxa per donar a conèixer les cançons del seu disc *Bed & breakfast*, que ha obtingut el guardó de Millor Disc Català de l'any 2009 que atorga la revista de música en català Enderrock.

Formen part d'una nova onada de músics en català, continuadora de grups com Antònia Font i Manel, que han aconseguit arribar al gran públic fent música de qualitat i en català.

El disc conté dotze cançons de música pop i folk, combinada amb bases electròniques. Cal destacar les lletres, que parlen de situacions quotidianes i de les relacions de parella amb un marcat sentit de l'humor. La identificació del públic amb les lletres del grup és una de les claus per entendre el seu èxit. *Dani Vidal*

LLIBRERIA ROVIRA

Estanc
Videoclub
Papereria
Objectes de regal

AVANGUARDIA
AVANGUARDIA

M^o Rosa Mases Riu
P/Vall, 16 Torà (Lleida)
Tel. i fax: 973473346

FORN · PASTISSERIA · CAFETERIA

Plaça del Pati, 4
25750 TORÀ

telèfon
973 47 30 83

FORN · PASTISSERIA · CAFETERIA

SUDOKU

	9			2				
		3				6	5	
	8	5			6			
2	7			1	9		3	5
		1	3		4			8
	4		2					9
		7	8			9	6	4
		9	7			1		
	3	2						

El SUDOKU és un joc d'enginy que consta de 81 caselles distribuïdes en 9 fileres i 9 columnes dividides en àrees de 3x3. Cal omplir les cel·les buides amb els números de l'1 al 9, sense repetir-ne cap a cap fila, ni a cap columna, ni a cap quadrat de 3x3. A veure si us en sortiu.

SOLUCIONS: pàgina 51

REFRANYS DE MORAL

- Qui sempre pren i mai no dona, al fi tothom l'abandona.
- Qui té un bon amic té un bon abric.
- Si aprens sabràs, si saps podràs, si vals ric seràs.
- No vulguis mai posar el dit dins d'un anell massa petit.
- Val més jugar a la segura que esperar la bona ventura.
- L'home és fet per treballar com l'ocell per volar.

ENDEVINALLA

Una pubilla molt preciosa amb un vestit endaurat, que sempre gira la cara d'un i d'altre costat.

ACUDIT

Una parella de recent casats, van a passar la nit de noces a l'Hotel Ars de Barcelona i, allà, tot emocionat, diu el nuvi:

-Ai, ratolí meu... Com que ets l'amor de la meua vida, a partir d'ara, en comptes de Roser, et diré Eva.

-Ai, carinyo meu, i per què això? -pregunta la núvia.

-Com tu ja saps, ets la primera dona amb la queestic ja que he volgut esperar per aquest dia tan especial.

I diu la núvia:

-Bé... doncs jo a partir d'avui et diré Peugeot!

-Oh, sí, sí, m'agrada molt -respon el nuvi-. És perquè sóc potent, ràpid, majestuós...?

-Doncs... perquè ets el número 307!!!

roba de casa

modes

albert

Rita Brau i Rius

Tel. 973 47 31 01 - TORÀ

**FUSTERIA
BACARDIT
DE CALAF, S.L.**

DECORACIÓ - CUINES - PERSIANES -
PARQUET - TREBALLS AMB LA FUSTA

Prior Farràs, 4 08280 CALAF
Tel i Fax 93 869 84 63

ROS
autoescola

tel. 973 551 011
973 460 164
973 462 028

FUNERÀRIA DE TORÀ
i COMARCA

J. TORNÉ

Servei permanent 24 h 973 390 862

SERVEI PER A PARTICULARS I
PER A TOTES LES COMPANYIES
D'ASSEGURANCES

REPRESENTANT:

JAUME TARRUELLA I SOLÉ
PLAÇA DE LA FONT, 10 - TORÀ
TEL. 973 473 423

Josep Viladrich

Pintura i Decoració

Carrer Occident · Tel. 973 473 455 · TORÀ

RESOL

SOLSONA

C/ Sant Nicolau, 4
Tel. 973.48 04 02
revelatges@fotoresol.com

- Reportatges professionals FOTO-VIDEO - DVD.
Demaneu-nos pressupost sense compromís.
- Revelatge de les teves fotografies DIGITALS i
analògiques en 1 HORA.
- Tot tipus de serveis fotogràfics i digitals.

FUSTA, ALUMINI I P. V. C.

Badia

Avgda. Solsona, 17
Tel. 973473181
25750 - TORÀ

**TALLER
MECÀNIC**

R. R.

REPARACIÓ I VENDA DE

- COTXES • MOTOS • BICICLETES
- MOTOSERRES • BOMBES D'AIGUA

Carrer Eras, 19

☎ (973) 47 33 27

25750 TORÀ (Lleida)

WWW

APACTora.org

COL-LABORA-HI

PINTURA
I DECORACIÓ
TÀSIES

PINTURA INTERIOR I EXTERIOR, COL·LOCACIÓ DE PARQUET,
FRISO, PAPER, PANELS DE FUSTA.
RESTAURACIÓ DE MOBLES, PORTES, PERSIANES, LÀMPADES.

c/ Sant Jaume, nº 2 TORÀ Tel. 973473303

LES CUINERES DEL LOBREGÓS

Gelat de torró

Ingredients per a 6 persones:

1/2 kg de nata muntada
6 clares i 6 rovells d'ou
200 g sucre
1 tub de sucre de vainilla
50 g d'ametlles torrades i "picades"
250 g de torró de xixona "picat"

Preparació:

Primer de tot, muntem les clares a punt de neu. Després, hi anem tirant el sucre i la vainilla a poc a poc sense deixar de remenar les clares amb la batedora. A continuació, hi barregem els rovells. Una vegada obtinguem una mescla homogènia, hi afegim les ametlles i el torró. Finalment, hi posem la nata vigilant que no es desmunti.

Quan ho tenim tot barrejat, ho aboquem en un motlle i ho deixem reposar al congelador un mínim de 8-10 hores. Una vegada el gelat s'ha prè, ja el podem decorar al gust de cadascú. Bon profit!

La **Tere Pujantell Caelles** va néixer a Clarà (Castellar de la Ribera) i farà trenta anys que viu a la Molsosa. L'elaboració de postres, tradicionals i més moderns, és una de les seves passions, i els que conviuen amb ella reconeixen que no se li dona gens malament.

Avui ens prepara aquestes postres per gaudir de l'estiu. Amb la calor s'agraeix un final de l'àpat com aquest.

Ferran Miquel

*Al servei de la comarca
des de 1895*

Tèl. 938698019
Floristeria 938680301

ah

AGRIPLANT HUGUET

SERVEI INTEGRAL DE JARDINERIA

Tècnic especialista en jardineria
Planificació, construcció i conservació de jardins

CENTRE DE JARDINERIA
c/ Folguers a Jorba s/n
08280 CALAF

Telèfon 655 63 35 20

"la Caixa"

Torà

Pl. de la Creu - Av. Solsona
25750 Torà

Tel. 973 46 40 20

Fax 973 47 38 15

e-mail: oficina.4378@lacaixa.es

10 ANYS DE FUTBOL SALA A MASSOTERES I SANT GUIM

L'any 2000 un grup de joves de Massoteres, Sant Guim de la Plana i Guissona que jugaven a futbol sala com a aficionats cada dissabte a la tarda a la pista poliesportiva de Massoteres van organitzar-se i van decidir federar-se. Va néixer el Club Futbol Sala Rural Massoteres-Sant Guim de la Plana, que la temporada 2000-2001 va debutar a la segona divisió de Lleida, la mateixa categoria en què ha competit tots aquests anys.

Al llarg d'aquests deu anys gairebé la totalitat de joves dels pobles de Massoteres, Sant Guim de la Plana i Vicfred han format part del club, i també molts joves provinents de Guissona. En total més de 30 jugadors.

Cal destacar que hi ha quatre jugadors en actiu

que han completat les deu temporades d'història del club: Josep Tolosa, de Massoteres; Josep M. Prats, de Sant Guim de la Plana, i Cesc Rosell i Sergi Farré, de Guissona. La tasca com a junta directiva dels tres darrers ha fet possible que el club hagi tingut continuïtat aquest temps.

Al tractar-se de pobles de pocs habitants, la unió entre dos municipis (Massoteres i Sant Guim) va fer més viable l'aparició i la posterior continuïtat del club. L'equip juga dos anys com a local a la pista poliesportiva de Sant Guim i els dos anys següents a Massoteres, i així successivament.

A més del vessant esportiu, al llarg d'aquest temps el club ha organitzat altres iniciatives destacables com el Rostoll i el Correllengua. El Rostoll era

**Pinsos
BAGÀ, s.a.**

Fàbrica i Oficines :

Plaça la Creu, s/n.
Tels. 973 47 30 11 - 973 47 30 86
Fax. 973 47 33 58
25750 TORÀ
(Lleida)

MERCERIA
PERFUMERIA
OBJECTES DE REGAL
CORSETERIA

Montserrat Solé Bonet

c/. Nou, 1 - Tel. 973 473 485
25750 TORÀ (Lleida)

una festa que incloïa un sopar popular, música en directe, altres actuacions diverses i un copiós esmorzar per als més resistents. Se celebrava al local social de Sant Guim i els primers anys hi assistia molta gent, fins que les darreres edicions la participació va anar de baixa i es va deixar d'organitzar. El Correllengua és una iniciativa en defensa de la llengua i la cultura catalanes i per aquest motiu cada any a l'octubre s'organitzen activitats a Sant Guim i Massoteres.

El club va celebrar els 10 anys d'existència amb una festa el passat dia 19 de juny. La festa va ser una trobada de tot el dia entre els jugadors actuals i exjugadors, que va finalitzar amb un sopar i un lliurament d'obsequis a tots els protagonistes.

Dani Vidal

TERÀPIES MANUALS

"Recupera la SALUT i el BENESTAR"

- Kinesiologia Holística
- Drenatge Limfàtic
- Quiromassatge i massatge en estirament
- Flors de Bach
- Reflexoteràpia podal

Carne Alsina. Tel. 938698534 - 635661405. CALAF

HORES CONVINGUDES i també DOMICILIS

Solucions als passatems de la pàgina 47

Endevinalla: la Lluna

Sudoku

6	9	4	5	3	2	8	1	7
1	2	3	4	8	7	6	5	9
7	8	5	1	9	6	3	4	2
2	7	8	6	1	9	4	3	5
9	5	1	3	7	4	2	8	6
3	4	6	2	5	8	7	9	1
5	1	7	8	2	3	9	6	4
8	6	9	7	4	5	1	2	3
4	3	2	9	6	1	5	7	8

CICLISME: UNA EXPERIÈNCIA FETA D'ESFORÇ

El passat 29 i 30 de maig és va celebrar la III Ciclo-marató Catalana Bcelona-Perpinya-Barcelona, la prova d'ultrafons més llarga que és fa a Catalunya: 606 km i 7.200 m de desnivell acumulat.

En aquesta prova hi vaig participar, acompanyat per 9 ciclistes més de diferents pobles del Bages, gairebé tots de la Penya Ciclista Bonavista (Manresa).

La sortida, des del velòdrom d'Horta, la vam fer els 179 ciclistes participants i teníem pel davant un màxim de 40 hores d'esforç. Eren les 6,15 del matí. Hauríem de passar per 10 controls per segellar el full de ruta.

La prova va començar molt ràpida i el primer control a Cassà de la Selva, al km 100, es va fer amb una mitjana de 30km/h. A partir d'aquí, més calma i ja es van anar formant els diferents grupets.

El pas per la Catalunya Nord va coincidir amb la final de la lliga francesa de rugbi i a cada poble hi havia una festa. Després de passar per la costa, vam girar cap a l'interior, direcció Amelie-les Bains, on ja hi vam arribar de nit.

A partir d'aquí començava el primer port important, Costoja, port dels pirineus que fa de frontera. En arribar a dalt del port, en Pere, un dels integrants del grup, amb molt mal en una de les cames, va decidir abandonar en el següent control, Maçanet de Cabrenys (km 334). A l'1 de la matinada ens esperava una "baixada" fins a Banyoles on havíem previst dormir. La veritat és que se'ns va fer llarg i hi vam arribar molt tard, a les 4,30 de la matinada. Una dutxa, menjar una mica i dormir una hora i mitja, per tornar a estar pedalant a les 7 del matí, amb un mal de cul impressionant, però amb la idea de haver fet ja dues terceres parts del recorregut.

Camí d'Olot, vam arribar a Sant Esteve d'en Vas a l'hora de esmorzar. Aquí començava la part dura del dia, amb l'ascensió al coll de Condreu per poder arribar fins a tocar Vic, concretament a Folgueroles on vam dinar.

Amb molt cansament, però sense perdre temps, vam pujar el port de la Pullosa direcció Moià, per arribar

LEDS - C4

C/ Afores, s/n - Torà - Lleida - T. 973 46 81 00

Làmpades de tots
els estils a preus
excepcionals

Horaris:

8.30 - 13.30h / 15.00 - 18.45h

Dissabte 10.00 - 13.00h

a Calders. En aquest control, últim abans d'arribar a Barcelona, una satisfacció interna recorria tot el cos. Ja veia que ho aconseguiríem, veia l'objectiu d'acabar la prova a tocar.

Una baixada fins a l'Àrea Metropolitana i un seguit de carrers i polígons industrials ens havien de portar fins a l'últim port, el Forat del Vent, a la serra de Collserola. Mai havia pujat un port tan cansat, però disfrutant tant. Des de dalt només quedaven 2 km de baixada fins a tornar a arribar al velòdrom d'Horta, on ens van deixar entrar per donar una volta i finalitzar així un cap de setmana inoblidable.

Eren les 8 del vespre i s'havien acabat 38 hores d'esforç. Tota una superació personal que no hagués estat possible sense els meus companys d'aventura.

L'any vinent se celebra la prova d'ultrafons per excel·lència al món, la Paris-Brest-Paris de 1.200 km. La farem? Per què no? Ja ho veurem! Més informació: www.bpb2010.blogspot.com.

Jordi Vilaseca

SERVEI DE GASOIL A DOMICILI

**TALLER DE REPARACIONS
DE VEHICLES**

**TALLER AGRÍCOLA
NOGUEROLA**

Ctra. de Torà, s/n
Ardèvol de Pinós

Telèfon:

973 47 35 84

UNA FOTO PER RECORDAR

FOTO: ARXIU CLOSA NOGUERA

La dona del món rural

Juliol de 1953. Al punt de la posta de sol, tenint com a teló de fons el poble d'Enfesta i els camps segats plens de garberes, a l'era del molí s'esdevé una escena entranyable que traspua alegria, de la qual són protagonistes la Lluïsa Closa, la Maria Noguera i els infants Lourdes i Pau Closa, fills de la Maria.

La fotografia reflecteix un moment de descans que les feixugues feines del camp deixen a les dones. Aquesta imatge vol ser un homenatge a les dones de la pagesia que feinejaven des de la sortida del sol fins que anaven a dormir. A més de les tasques

pròpies de la llar i de tenir cura dels fills, segons l'època de l'any, hi afegien aquestes feines: elaborar el sabó de la casa, birbar (arrencar a mà les males herbes dels sembrats), fer garbes i garberes, portar el dinar als segadors, collir raïm, cercar bolets, collir ametlles i olives, tenir cura de l'hort i del corral amb l'aviram, el porc, les cabres que els donaven llet per beure i per fer el saborós mató, collir herba per als animals del corral, fer conserves... En general, les dones sempre han estat el pal de paller de la casa.

Maria Morros

JOLONCH MATILLAS, C.B.

CENTRE COMERCIAL

C/ Eres, 14
25750 Torà (Lleida)
Telf. 973473217

CLÍNICA DENTAL
TORÀ

ADULTS - NENS
TOTES LES ESPECIALITATS

CHRISTIAN TAYEDA LEMA
Professor de la Universitat de Barcelona

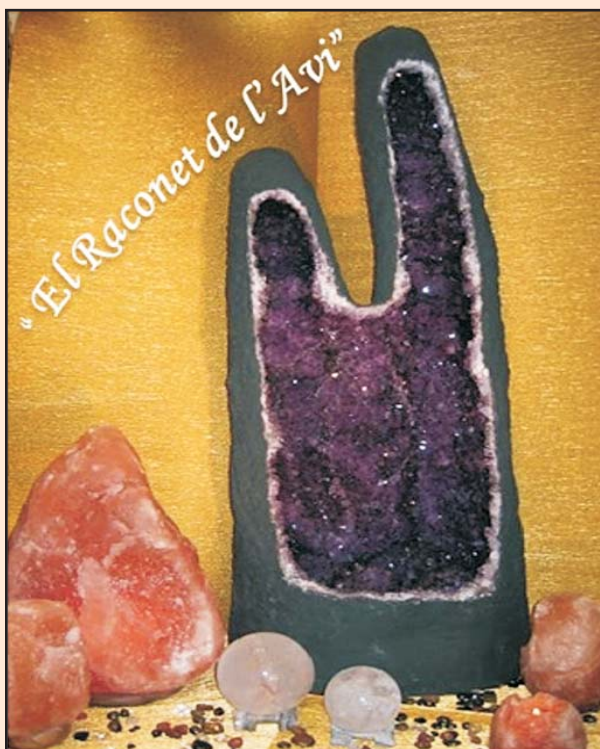
De dilluns a divendres de 10 a 13 h. i de 16 a 20 h
Dissabtes, de 10 a 13 h

Dr. Maluqué, 1, 1er. 1a.
Telèfon 973 473 527
25750 TORÀ

Ctra. d'Andorra, 14 Tel. 973 47 30 61
25750 TORÀ (Lleida) Fax. 973 47 34 36

MARBRES, GRANITS, LLARS DE FOC, LÀPIDES,, MATERIALS PER A LA
CONSTRUCCIÓ, MOBILIARI PER A LA CUINA I BANY, MAQUINÀRIA,
PINTURES, MUNTATGE DE PLADUR, ELECTRODOMÈSTICS

Artesania i taller propi
Des de l'any 1965 en or, argent i pedra fina.

VISITA'NS

C/ Raval de Sant Jaume, 11 Calaf Tl. 93 8681040

Més de 100 anys fent cuina casolana

Hostal Jaumet
Fundat el 1890

Ctra. Barcelona-Andorra, s/n
Tel. 973 473 077
Fax 973 473 081
25750 - TORÀ (Lleida)
www.hostaljaumet.com
info@hostaljaumet.com

ELECTROINSTAL·LACIONS

MASANÉS

ELECTRICITAT FONTANERIA CALEFACCIÓ
Tel-Fax: 973473200 Plaça del Vall, 34. 25750 TORÀ (Lleida)

- REPARACIÓ GENERAL

- GRUA PERMANENT

- TAXI

Taller

TORANÈS

d'A. FERRER

COMPRA I VENDA DE VEHICLES NOUS I D'OCASIÓ

Ctra. Andorra S/N Tels.: 973 473 080 - 607 559 909
25750 TORÀ (Lleida)

ANTIGA CASA "Maolí" EMBOTITS ARTESANS

- MATANÇA
- ELABORACIÓ
- DEGUSTACIÓ

Quatre generacions al servei del client

Pl. de la Creu, 7 - 25750 TORÀ Tel. 973 473 051
www.casamagi.com cosco@viladetora.net